

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

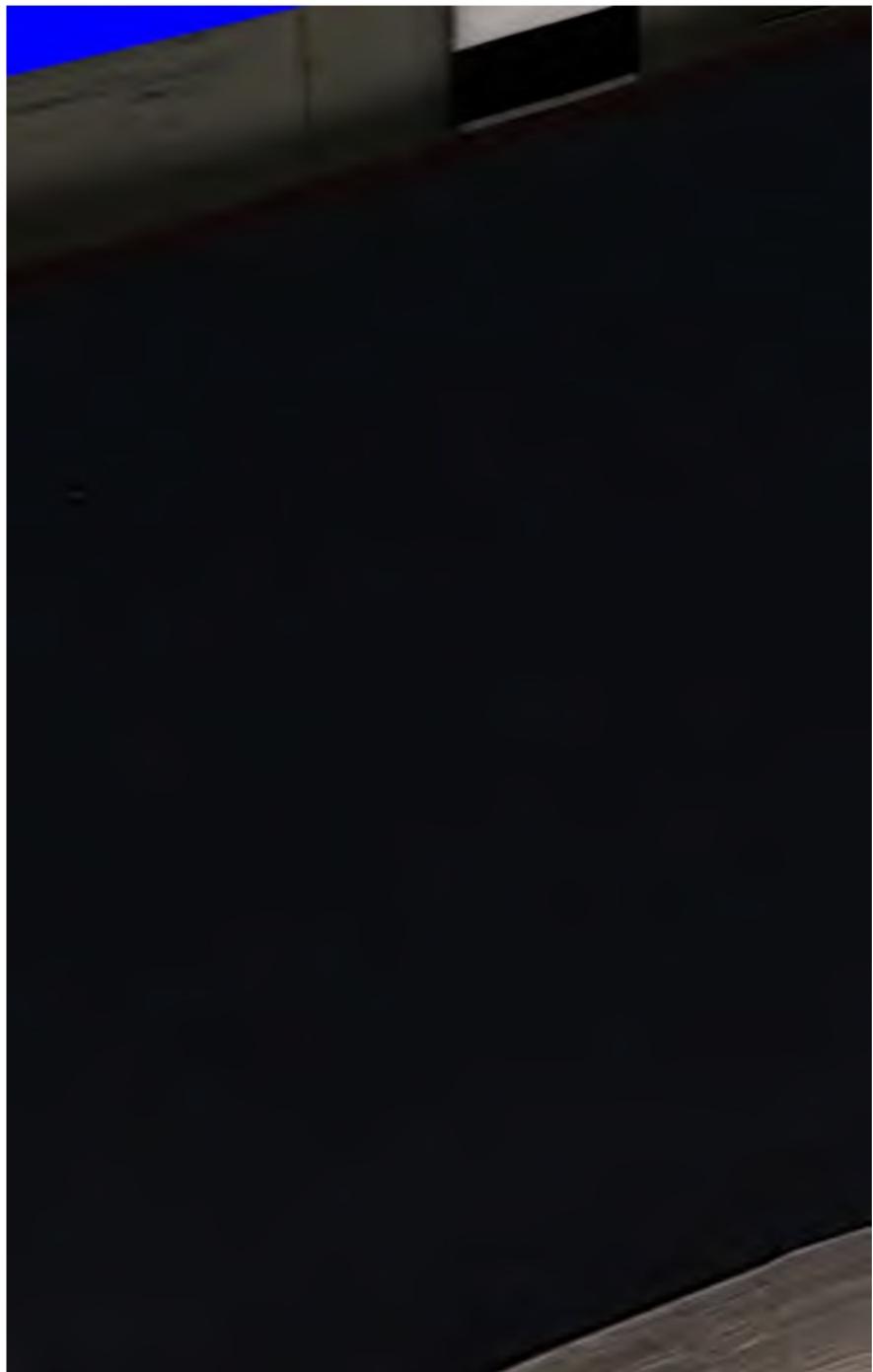
We also ask that you:

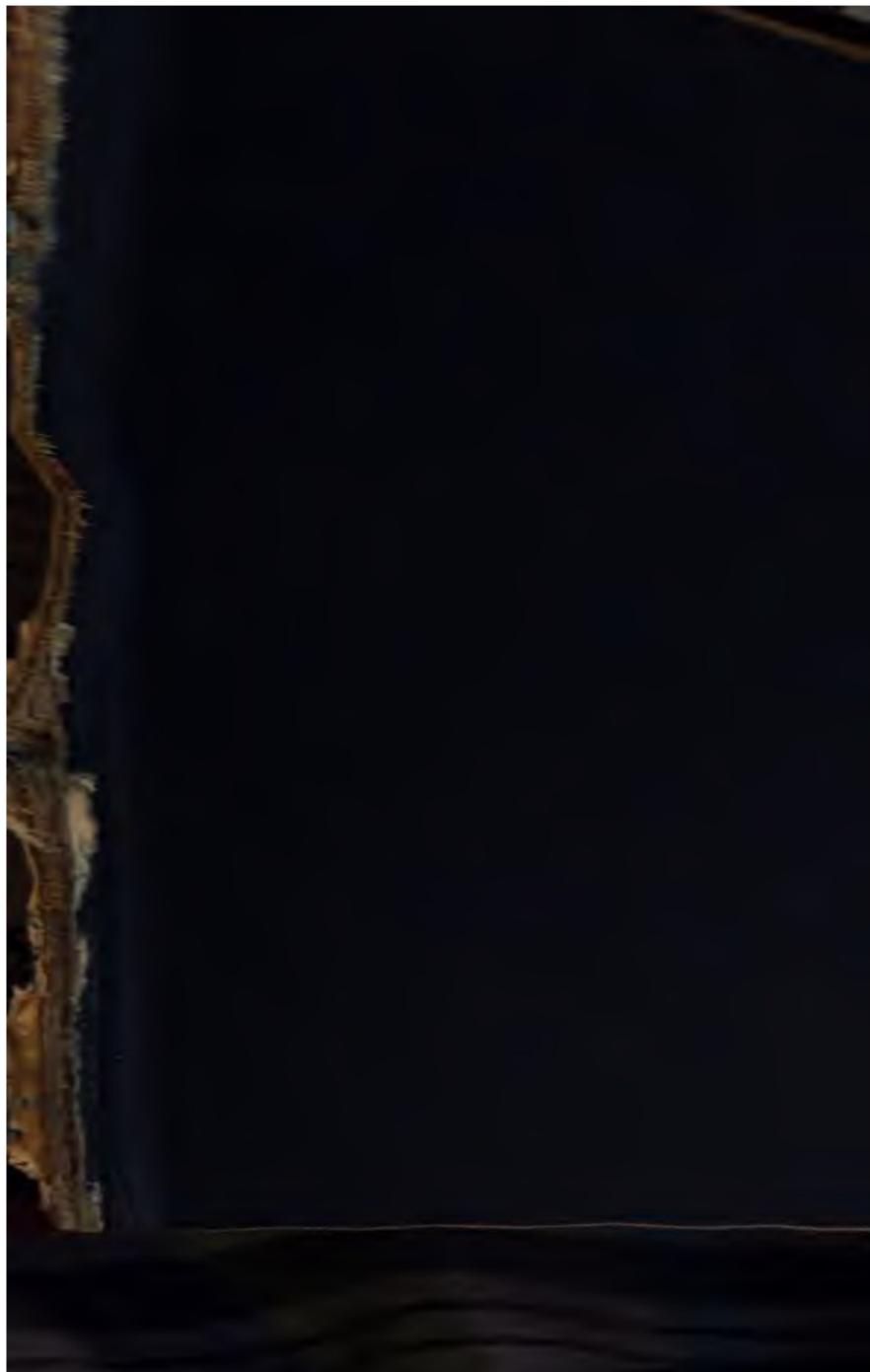
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

CATVLLI VERONENSIS LIBER

R. ELLIS

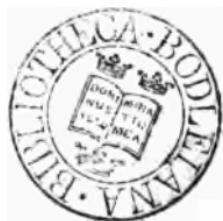

CATVLLI VERONENSIS LIBER

RECOGNOVIT

R. ELLIS

COLLEGII TRINITATIS APVD OXONIENSES SOCIVS

Londini

APVD

MACMILLAN ET SOC.

A. MDCCCLXVI

297. g. 7.

OXONII:

EXCVDEBANT T. COMBE, M.A., E. PICKARD HALL, ET H. LATHAM, M.A.

ACADEMIAE TYPOGRAPHI.

Edigionem CATVLLI maiorem, quam diu
iam in manibus habeo, breui tempore spero
a typographeo Academico prodituram esse.

P R A E F A T I O

CATVLLI C. xxx ratione quadam arithmeticā diuidendum esse primus, ni fallor, Anglus in Ephem. Class. iv. 297, xv. 107, perspexit, idemque postea Lachmannus qui in editione priore Catulli anni 1829 in tres strophas quaternorum uersuum, mox in Bergkii et Caesaris Diar. Antiq. 1845 p. 492 in sex strophas binorum id descriptis. Eodem loco docuit singulas strophas Epithalamii *Collis o Heliconiei* ex systematis duobus priore uersuum ternorum, posteriore binorum constare. Mox Handius in Programmate Ienae anno 1848 edito c. LV in tres partes distribuit, hac lege ut bini uersus stropham efficerent, quorum uersuum prior spondaeum in secunda sede poneret, posterior dactylum. Tum totum c. LXI ad numeros retulit et hac ratione descriptis Pleitnerus in libello quo hoc carmen et LXII tractauit. Nuperrime uero Ribbeckius in Diario Heluetico, collatis Theognidis nonnullis et aliorum carminibus, *συμμετρίαν* quandam non modo in Catullo sed etiam in Propertio ac Tibullo dominari demonstrauit. Itaque ad hanc rationem reuocauit Catulli c. v, VIII, XXXVI, XLV, LXI, LXII, LXXII, LXXVI, LXXXVII + LXXV, XCIX.

Etiam in nonnullis locis carminis LXIV numerorum prae-
sertim 2, 3 certam quandam consecutionem ponit; nam in
uu. 19—21, 63—65, 154—156, 117—119, 121—123, 256—259
numerum ternarium constanter inueniri; locum de Ariadna
κατὰ δύο et *κατὰ τρεῖς* compositum esse, ut

$$52-67 = 3 \cdot 3 \cdot 2 = 3 \cdot 3 \cdot 2$$

$$86-93 = 3 \cdot 2 \cdot 3$$

$$94-102 = 3 \times 3;$$

κατὰ δύο quidem ibi maxime, ubi Ariadna maritum quaerat ac deploret, 178—187, 198—201; *κατὰ τρεῖς* ubi Eumenidas precetur ut sibi adsint ulturae. (192—197.) Denique hanc συμμετρίαν nusquam magis reperiri censem quam in epi- grammatis, praesertim octo uersuum.

Haec mihi consideranti uenit in mentem potuisse Catulum in omni libello ἀριθμητικὴν quandam respicere. Quod enim in c. XLV tam clare demonstrauit Ribbeckius, non minus in alia carmina cadebat, ut in c. XXIX et c. XLII. Hanc igitur operam dedi ut si possem exquirerem; ut puto feliciter. Neque id solum in breuioribus poematis uideor repperisse, sed etiam in longioribus, dico Epithalamia, Attin, Nuptias Pelei et Thetidis, Comam Beronices, epistulam denique ad Mallium. Rem ut exemplo illustrem, Attin respiciamus. In hoc poemate 7 sunt partes 1—11, 12—26, 27—49, 50—73, 74—77, 78—83, 84—93. Harum altera quarta sexta ceteris inclusae, carminum nomen uel potius lyricorum proprie sibi uindicant. Altera (12—26) constat ex 15 uersibus, quorum sex primi stropham, sex ultimi antistropham efficiunt; tres interpositi caput ac uim carminis in se colligunt. Quarta (50—73) habet uersus 24, qui duas strophas, duas antistrophas faciunt senorum utramque uersuum. Harum priores stropha et antistropha in binas partes ternorum uersuum rursus se scindunt; posteriores in ternas uersuum 231. Sexta pars duas strophas efficit ternorum uersuum. Ne reliquae quidem partes, dico primam, tertiam, quintam, septimam, suo carent ordine numerorum. Nam in 1—11 numeri hi sunt 32, 132 (5, 6): in 27—49, 13 33 22, 32, 42 (44, 456): in 74—77 22: in 84—93 3 2 + 2 3.

At enim Attis ut qui summa cura politus elaboratusque sit, leges certas merito habet, quas frustra in carminibus quae sive minoris elegantiae. Esto. Sed unde fit ut Comam Beronices non minus facile diuiseris? Numeros enim habet hos 14 12 12 12 14 14 + 16. Idem me credo repperisse in Callimachi *Λούτροις Παλλάδος* quae sola ex Callimacheis exstat elegia similis huic a Catullo expressae. Nam in *Λούτροις Παλλάδος* hae sunt partes

12 10 10 10 12 10 10 12 10 12 12 12.

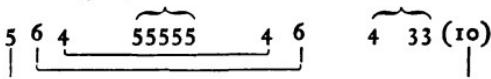
Difficilior quaestio in Epistula ad Mallium; exciderunt enim aliquot certe uersus, fortasse etiam multi. Sed in uu. 1—40, qui quodammodo a ceteris separantur, numeri sunt 14, 12, 14; unde eos etiam in reliqua parte carminis ualuisse censeo.

Pergamus ad Nuptias Pelei et Thetidis. Huius uu. 132—201, 215—237 orationes sunt; 323—381 carmen Parcarum. 132—201 in duas strophas, duas antistrophas diuiduntur; quibus additur epodos. Piores strophe et antistrophe undenos uersus, posteriores septendenos, epodos quatuordecim habet: quae partes rursus scinduntur hoc modo

$$\begin{cases} 132-142 = 434 & (7, 4) \\ 143-153 = 2432 & (6, 5) \\ 154-170 = 467 \\ 171-187 = 674 \\ 188-201 = 464 \end{cases}$$

215—237 habet uersus uiginti tres; horum 10 stropham, 10 antistropham efficiunt; interpositi tres summam orationis in se trahunt. Rursus strophe diuiditur hoc modo 3322, antistropha 3232.

Carmen Parcarum hos habet numeros, qui inter se respondent κατὰ χιασμόν.

Hic qui primus numerus est 5, duplicatur in fine; initio

PRAEFATIO.

enim carminis de Peleo uno oratio est; in fine, de Peleo et Thetide. Ex uno duo.

Etiam ceteris partibus huius ἐπυλλίου non deest sua ἀριθμητική. Nam

$$\begin{aligned} 1-49 &= 11 \ 10 \ 9 \ 7 \ 543 \\ 50-131 &= 10 \ 88 \ 10 \ 8 \ 11 \ 11 \ 88 \\ 202-214 \ 238-264 &= 13 \ 13 + 14 \\ 265-322 &= 13 \ 16 \ 13 \ 16 \\ 382-408 &= 53, 43, 24, 42 \end{aligned}$$

Hi numeri rursus ita se scindunt.

$$\begin{aligned} 1-49 &\quad 32231 \ (344) \\ &\quad 2233 \\ &\quad 333 \\ &\quad 313 \\ &\quad 131 \\ &\quad 22 \\ &\quad 3 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 50-131 &\quad 2332 \\ &\quad 332 \\ &\quad 323 \\ &\quad 442 \ (? \ 22222) \\ &\quad 323 \\ &\quad 32222 \\ &\quad 23222 \\ &\quad 233 \\ &\quad 2222 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 202-214-238-264 & \\ 32323 &+ 323223 \\ 32332 & \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 265-322 & \\ 223222 & \\ 2323222 & \\ 223222 & \\ 224323 \ (? \ 2213323) & \end{aligned}$$

Haec ne falso mihi finxisse iudicarer, hymnos Callimachi et heroica Theocriti carmina quaesiuī an aliquid exhiberent huiusmodi. Itaque Callimachi Hymnus ad Iouem hos habet numeros

14 13 14 13 11 10 876 (27 27 21 21)

Hymnus ad Cereris Calathum hos

Prooem.

Epodos

2465 77 11 11 10 10 10 10 11 11 22 4 22 65

Theocriti Hylas hos

9
456 333 11 10 9 11 10

Encomium Ptolemaei hos

Prooem.

444 3 + 666 2 + 987656 97, 94, 96, 95.

Fusus hos

Prooem.

4 777

nec dubito in ceteris horum carminibus eandem συμμετρίαν reperiri posse, quamvis in multis uix discernatur.

Adieci quae in textu carminum aut ipse emendaui aut ab aliis accepi.

II. 8. Codices *Credo ut cum grauis acquiescat ardor.* Scripsi et *cum grauis acquiescit ardor*, hoc sensu: cum desiderio meo libet nescio quid iocari siue ut dolorem suum soletur, siue quum amoris ardor iam acquiescit.

Post u. 10 lacunam indicaui.

III. 16. Codices *Bonum factum male bonus ille passer,* quod Itali mutarunt in *O factum male,—O miselle passer.* Quod dedi proprius ad codices accedit. Archetypus uidetur habuisse *le factum male lemiselle passer*, mox *lemisselle* corrupto in *bonusille* prius *Ve* in *bonum* mutauerunt.

VI. 8. *Fragrans uulgo, flagrans codices, flagrantem*
LXVIII, 144. Catulli tempore nondum usurpabant frag-
grare, neque id apud Plautum Terentium Ennium Lucilium
Comicorum et Tragicorum fragmenta Lucretium, Cice-
ronem (quantum scio), Caesarem Salustum Corn. Nepo-
tem inuenitur.

Sertisque codex Datanus, quod retinui. Nam ut hic que
cum primo pede, sic in u. 9 puluinusque cum secundo, in
u. 10 tremulique cum tertio, in u. 11 inambulatioque cum
ultimo coniungitur, quo quasi ascensus fit in rhythmo, a
u. 8 ad u. 11.

12. Codices *Nam in (uel ni) ista preualet nibil tacere.*
Quod dedi coniecit Hauptius.

VIII. Hoc carmen Ribbeckius sic ordinavit.

1—2	3—5	6—8	9—11	12—14	15—19
stropha		antistr.		stropha	
				antistr.	

ut duas contineat strophas, duas antistrophas, trium quamque uersuum; prioris autem strophae primus uersus sit *Fulsere quondam candidi tibi soles*; ultimus antistrophae *Ful-*
sere uere candidi tibi soles: alterius strophae finis sit *Sed*
obstinata mente perfer obdura, initium antistrophae *Vale*
puella iam Catullus obdurat. Sed non satis sic respondet prior pars carminis posteriori; illa enim duos uersus habet (1—2) a ceteris disiunctos, haec quinque (15—19), et hos non per 32 diuisos, sed per 41. Mihi carmen ex tribus partibus constare uidetur 1—8, 9—11, 12—19. Harum prima ac tertia in omnibus respondent: nam in utraque duos uersus qui per se stant stropha atque antistropha sequuntur. Media pars (9—11) caput ac uim carminis in se colligit.

XI. 11. Codices *horribiles uel horribilesque ultimosque.*
Scripsi horribilem insulam. Quum scriptum esset horribile

isulā ultimosque, ulā autem excidisset propter insequentes literas ul, supererat borribileis, quod postea in borribiles corruptum.

XII. 14. Codices exhibere: ex Hiberis uulgo: ex Hibereis Lachmannus. Ἐβῆρ, ἡπος fluuius constanter Graecis dicitur.

XVI. 8, 9. *sint, possunt codices sinceri.* Similiter indicatiuus iungitur coniunctiuo apud Persium III. 73 *Neque inuidetas quod multa fidelia putet . . . Maenaque quod prima nondum defecerit orca, Iuuenalem XI. 130 Ergo superbum Coniuiam caueo qui me sibi comparet et res Despicit exiguae.* Ib. 26 *Illum ego iure Despiciam qui scit quanto sublimior Atlas Omnibus in Lybia sit montibus, hic tamen idem Ignoret.*

XXI. 11. Me Me codices, ex Ιηε Ιιη (me llit^{us}) corruptum.

XXII. 8. *Detecta* codices. *Directa* uulgo. *Directa* scripsi quae forma saepius apud Caesarem et Vergilium inuenitur.

13. *tristius* codices h. e. amarius. Vulgo *tritius*.

XXV. 5. Codices *cum diua mulier aues (aries alies)*; scripsi *Cum diua muta gauias*, hac significatione;—cum diua praesul silentii (sic Angeronam dicebant, eandemque θεὸν εὐθουλίας καὶ καιρῶν, Gloss. Philoxeni) gauias h. e. stultos (*κέπφους*) oscitantes uel incautos ostendit.

XXIX. 15. *Alit* codices h. e. aliut, ut apud Plautum. Vulgo *alid*.

20. Codices *Nunc Galliae timet et Britanniae.* Scripsi *Neque una Gallia aut timent Britanniae*, h. e. Non Galliae tantum ac Britanniae Mamurram timent; nihil est enim quod non heluatus sit, patrimonia, praedam Ponticam Hiberamque. H. A. I. Munro coniecit *Et huicne Gallia et metet Britannia?*

22. Codices *urbis opulentissime.* Scripsi *urbis o pudet meae.*

XXX. 3. Indicaui lacunam. Nam ante uersum 4 *Nec*

facta impia κ.τ.λ. praecessisse nec uel non uidetur; carmen autem quum καὶ δύο scriptum sit, non minus duos uersus excidisse censeo; alioquin turbaretur ratio numerorum.

6. *dico* codices, quod in *dice* mutau. Charis. 349. 23 ed. Keil, 256. 18, 563. 20. Palaem. Art. Gram. 1382 P. *Dice* legitur apud Naeuum fr. xi (Ribbeck.) Plautum Curc. I. 2. 43, Bacch. IV. 4. 65; Capt. II. 2. 109, Merc. I. 2. 47, Poen. v. 4. 60, Rud. I. 2. 36 *dicedum* Rud. IV. 4. 112; et sic poeta apud Varronem L. L. VII. 29 *Dice illam pusam*. Vulgo scribunt *dic*.

XXXI. 5. *Tbuniam atque Bitbunos* olim conieceram, et sic Schwabius. Codices *Tbimiam atque Bitbinios*.

XXXIX. 9. *te addidit* Spengelius. 17. *es addidit* Conratinus de Allio.

XLI. 8. *aes* Froehlichius. *Et* codices.

XLIV. 7. *expui* Scaliger, *expuli* uulgo. Codices habent *expulsus sim*, h. e. *expulI tussim*. 21. *legi* Lachmannus. *legit* codices.

XLVIII. 4. *mi unquam* Statius. *nunquam* codices plerique. *unquam* uulgo.

L. I. 8. *Lucini* codex Datanus, quod seruauit tanquam uestigium antiquioris scripturae.

LIV. Ad hoc carmen refero uersum seruatum a Porphyrione ad Hor. C. I. 16. 23. ‘Denique et Catullus cum maledicta minaretur sic ait At non effugies meos iambos.’ quamquam ad c. XL referendus uidetur Hauthalio. Eum uersum sextum credo fuisse carminis, septimi autem in fine stetisse eadem uerba quae in ultimo uersu stant, *unice imperator*.

LV. Hoc carmen primus Handius in strophas diuisit hac lege ut singulae strophae duorum essent uersuum, prior autem uersus spondaeum in secunda sede poneret, posterior dactylum. Totum igitur carmen in tres partes

distribuit admissis post u. 13 uersibus decem *Non custos si fingar ille Cretum—Essem te mibi, amice, quaeritando*, qui in codicibus post LVIII. 5 leguntur, ut hic ordo euaderet.

$\left\{ \begin{array}{l} 1-12 = 6 \text{ strophae.} \\ 13 + 1^a \end{array} \right.$

$\left. \begin{array}{l} \text{Non custos si (ego) fingar} = 1 \text{ stropha.} \\ 2^a-8^a \end{array} \right.$

$\left. \begin{array}{l} \text{Non Ladas ego—medullis} = 7 \text{ uersus dactylici in-} \\ \text{tercalares.} \end{array} \right.$

$9^a 10^a$ *Et multis langoribus—quaeritando* = 1 stropha.

$14-22$. *Tanto te in fastu—particeps amoris.*

Hoc ut faceret nec spondaicorum uersuum dactylico-rumque turbaretur ordo, *uideo pro uidi* scripsit in u. 8, *ego* autem in 1^a post *si* addidit. Idem fecit Leutschius (Nunt. Erud. Gotting. 1855. p. 1989) sed ut reiectis decem uer-sibus *Non custos—quaeritando* duos suppleret, alterum post u. 13, alterum post u. 22. Schwabius quum duo genera stropharum admisisset, alterum in quo uersus contractus integro antecederet; alterum in quo integer contracto, prius genus in prioribus (1—12), posterius in posterioribus carminis uersibus inueniri ratus est. Itaque hunc ordi-nem statuit

$1-12 = 6$ strophae ubi contractus Phalaecius antecedit integro.

$13, 14 = 1$ stropha duorum contractorum.

$1^a-8^a = 8$ uersus dactylici.

$9^a-10^a = 1$ stropha duorum, sed inaequalium.

$15-22 = 4$ strophae ubi integer phalaecius antecedit contracto. *Dic nobis ubi sis—amoris.*

Harum distributionum nullam probari hinc apparent (1) quod in omnibus mutantur uerba codicum (2) quod ne sic quidem satis respondent strophae. Neque ideo tamen fortuitam credo consecutionem stropharum qualis ab Handio obseruata est. Atqui decem illi uersus *Non custos—quaeritando* necessario ad c. LV referuntur. (1) Bis

enim spondaeum in secunda sede habent (1^a, 9^a) quod in hoc uno carmine fit Catulli (2) Camerii nomen in u. 7 inducitur. Itaque hunc ordinem statuo.

$\left\{ \begin{array}{l} 1-6 = 3 \text{ strophae in quibus contractum phalaecium} \\ \text{sequitur solutus.} \\ 7, 8. \text{ duo contracti Phalaecii.} \\ 9-12 = 2 \text{ strophae similes primis (1-6).} \\ 13, 14. \text{ duo contracti Phalaecii.} \\ \\ \left\{ \begin{array}{l} 1^a, 2^a = 1 \text{ stropha similis prioribus.} \\ 3^a-8^a = \text{sex phalaecii dactylici.} \\ 9^a, 10^a = 1 \text{ stropha similis prioribus.} \end{array} \right. \\ 15-22 = 4 \text{ strophae, in quibus solutum phalaecium se-} \\ \text{quitur contractus.} \end{array} \right.$	
---	--

Ita in tres partes digeritur carmen

- (A) 14 uersuum
- (B) 10 uersuum
- (Γ) 8 uersuum

Vnamquamque autem partem uersus terminat eiusmodi, ut in eo pausa fiat sententiae.

9. *Auellent* ipse conieci. Codices *A uel te*.

11. *reducta pectus* ipse conieci. Codices *reduc.*

32. *Sis* codices omnes. Vulgo *uostri sim*; inepte, ut mihi uidetur. Sententia est ‘Quamuis nolis mihi pandere tuos amores, ego tamen uolo sis particeps nostri amoris et hac de causa quaero te,’ quae uerba sunt Alexandri Guarini, in comment. ad hunc locum.

LX. Pleitnerus hoc carmen in 4 partes distribuit
 1—45 = 9 strophas a pueris recitatas; 46—115 = 14 strophas a uirginibus; 116—185 = 14 strophas a pueris;
 186—230 = 9 strophas a uirginibus. Hunc Schwabius secutus est. Mihi aliter carmen distribuendum uidetur. Etenim in uniuersum duae totius sunt partes (1) quae ante

domum nuptae canitur (2) quae postea. Sed harum partium unaquaeque in tres se scindit. Nam cum sex strophis fiat Hymenaei laudatio (46—75) eam autem praecedant nouem stropheae (1—45), nouem etiam oportet eam sequantur. Sed turbato ordine codicum, supersunt nonnisi septem integrae et fragmenta duarum. Idem in alteram partem uidetur cadere. Nouem enim sunt stropheae quum uu. 120—165 *Tollite o pueri faces—Io Hymen Hymenae,* tum ii qui post uirginem in lectum collocatam ad finem carminis sequuntur (196—240) *Iam licet uenias, marite—Exerceete iuuentam.* Interpositi uersus strophas quinque tantum efficiunt. Excidit igitur stropha una, ut puto, ante *Mitte braciolum teres.*

46. *ancsiis* Hauptius, quod melius foret *ancsiis*, codices habent *amatis* ex *amcsiis* (*ameciis*) corruptum.

68. *nitier* Auantius. *Vicier uel uincier* codices.

LXII. ‘Est hoc carmen amoebaeum hac lege ut nulla carminis pars sit quin respondentem sibi habeat aliam partem eodem uersuum numero; singulae partes uno loco excepto (post u. 58) uersu terminabantur intercalari.... Sunt autem concertationis tres stropheae cum sua quaeque antistropha (uu. 20—58); praeeunt semper puellae, respondent iuuenes.’ Naekius in opusculis, pp. 102, 3, quem secutus sum, nisi quod hic u. 14 *Nec mirum penitus quae tota mente laborant* qui in solo Thuaneo codice legitur, omisit, ego cum Rossbachio uersum in antistropha (59—66) excidisse censeo et quidem post 61, non ut Rossbachius post 59. Stropham et antistropham B, (32—38), singulas octo uersuum facio.

59. *Et* codices, quod retinui. Iuuenes enim postquam uirginum in uniuersum conubia laudarunt (49—58), ad uirginem, quae nunc nubit, conuersi, hanc monent, ne *ipsa marito repugnet.*

Post u. 61 lacunam indicaui, ut par esset antistropha strophae (11—19). Eam hic, potius quam post 59, posui, quum in his uersibus illud Catullus affectasse uideatur, ut ex uocabulis quae in unoquoque uersu sunt, unum aliquod in proximo repeteret. Sic *pugna pugnare* (59, 60) *pater, pater* (60, 61) *parte, pars* (62, 63) *tertia, tertia* (63, 64).

63. Sic Hauptius secundum id quod habet Thuaneus *Tertia patris pars est data tertia matri*. Plerique codices habent *Tertia pars patri data, pars data tertia matri*, et sic Lachmannus.

LXIII. 5. Codices *Deuoluit iletas acuto sibi pondere silices*.
Quod dedi coniecit Lachmannus.

74. *citus* addidit Bentleius.

77. *i* addidit Scaliger, *agitet* Lachmannus.

LXIV. 16. *Illa atque alia* codices: *Illa atque baud alia* Bergkius.

31. *optato finitae* codices plerique, quod uulgo in *optatae finito* mutarunt.

37. *Pbarsaliam* cum Vossio retinui, siue per synizesin ultimas syllabas coniunxit Catullus, siue *Pbarsāliam* corripuit, *Pbarsālia* produxit eodem modo quo Callimachus scripsit Καλὰ μὲν ἡέξεν, καλὰ δ' ἔτραφες, οὐράνιε Ζεῦ,—H. ad Iouem u. 55. *Pbarsalon* Scaliger.

119. *lamentata est* Conington. *leta* codices. *letabatur* Lachmannus.

122. *dulci* addidi ex Ciris u. 206. *Iamque adeo dulci deuinctus lumina somno*.

132. *aris* codices, quod cum Vossio retinui. cf. Apollon. Rhod. 1115. Αἴθε γὰρ εἶην Ἀπροφάτως τότε σοίσιν ἐφέστιος ἐν μεγάροισι. Rhes. 236 κάμψεις πάλιν Θυμέλας οἰκων πατρὸς Ἰδιάδας.

178, 9. Codices *a gurgite lato Discernens pontum truculen-*

*tum ubi diuidit aequor, corruptum, ut uidetur, ex pontum
truculentum d. a.*

205. *Quo motu tellus* Heysius. Codices *Quomodo tunc
tellus fortasse ex Quo m^otū corruptum.*

227. *dicit* codices plerique, quod pro indicet positum
habet Vossius. cf. Fest. p. 75. *obscura signet* Conington.

277. *At se codd.* quod non erat immutandum in *Ad se.*

287. *Magnessum ipse scripsi.* Il. II. 756. Μαγνήτων δ' ἡρχε
Πρόθοος Τενθρήδονος νίός, Οἱ περὶ Πηνείον καὶ Πήλιον εἰνοσί-
φυλλον Ναίσκον. Steph. Byz. *Μαγνησία* δ' πολίτης Μάγνης,
τὸ θηλυκὸν Μάγνησσα. Codices *Minosim uel Minossim.*

320. *Haec* codices, quod pro *bae* Catullus uidetur dixisse.
Haec commoditates dixit Plautus Aul. III. 5, 59, *baec aedes*
Most. I. 3, 9, *baec puellae* Terentius Eunuch. III. 5, 34, *baec*
itiones Phorm. v. 8, 23 si Donato credimus, *baec minae*
Heautontim. IV. 7, 10. *Haec oues* Vergilius Geor. III. 305,
Haec tibi erunt artes Æ. VI. 852, si credimus Palatino, quan-
quam *bae* praebent ceteri Ribbeckii codices et ipse Pala-
tinus a m. secunda.

344. *campi* ex Stat. Achill. I. 84—88 suppleui. *Quem tu
illic natum Sigeo in puluere, quanta Adspicies uictrix Pbrygia-
rum funera matrum, Cum tuus Aeacides tepido modo sanguine
Teucros Vndabit campos, modo crassa exire uetabit Flumina et
Hectoreos tardabit funere currus.* Codices *tenen uel teuen.*

350. Plerique codices habent *in ciuium*; quod ex *in-
cruom* ortum uidetur. *In cinerem* Datanus, et editiones
pleraeque.

364. *percussae* codices quos sequor. Vulgo *percussae.*

368. *madescent* codices. Error ex confusis *madescent*
madescent ortus uidetur.

388. *Dum* codices, fortasse ex confusis *clum* (*cvum*) *dum.*

LXV. 12. *tegam* codices, quod uerum esse indicant uu.
13, 14. uolebat Catullus carmina maesta iam ob fratri

mortem facta tegere, h. e. non uulgare sed secum solus meditari, quemadmodum philomela cantum suum ob Ityli mortem sola concinit. Vulgo scribunt *canam*.

LXVI. 25. *te addidit* Vossius.

28. *quod uel quo non fortior aut sit alis codices. Quod non fortior ausit alis* Lachmannus, h. e. quod non alias ausit, fortior propter hoc te futurus.

44. *Tibiae* Bentleius. *Phytie* codices.

50. *ferri stringere* cum Heysio olim conieceram. Plerique codices *ferris fringere*.

55. *abuolat* ipse scripsi. Codices *aduolat*.

59. Codices *Hi dii uen ibi uario ne solum in numine caeli.* Scripsi *Hic iuueni Ismario ne solum in limine caeli.* Iuuenem Ismarium Bacchum dicit. cf. Stat. Silu. I. 2, 224, Ouid. Met. IV. 17, 27, III. 552—6, Fast. III. 773.

82. *Quin* Lachmannus. *Quam* codices.

91. *iussensis* ipse conieci. *uestris* codices. *Siuersis* Scaliger.

93. *Sidera cur iterent* codices. *Sidera corruerint* Lachmannus, quod in *Sidera corruerent* mutauit.

LXVII. 12. *Verum'st ius populi* H. A. I. Munro, unde ipse conieci *Verum'st os populi 'ianua' Quinte 'facit.'* h. e. sed populi sermo de me est 'janua facit.' Codices habent *Verum istius uel isti populi ianua qui te facit.*

27. Codices *Et quaerendus unde.* *Vt* Rossbachius *quaerendum unde unde* Statius. *Vt quaerendum unde unde* ipse conieci, et sic Girardus in Indice Schol. Halensi 1863, 4.

32. *suppositum* codices.

37. *Quid? tu istbaec, ianua, nosti?* codices, quos cum Conr. de Allio et Rossbachio securitus sum. Vulgo scribunt *Qui tu istbaec, ianua, nosti?*

LXVIII. 29. *tepefaxit* Lachmannus. *tepefacit* codices.

39. *copia posta est* codices plerique, fortasse recte. *facta est* Datanus; *parta est* Schwabius.

46. Post hunc uersum tres, non ut plerique unum excidisse censeo.

93. *uetet* codices. *uetet* H. A. I. Munro. Sane *uetet* pro *uetus* antiquos dixisse testatur Priscianus III. 21, p. 97 ed. Keil; XII. 96, T. II. p. 481 ed. Keil. Fortasse Ennium in animo habuit Catullus Ann. 17 (Vahlen) *Cum ueter occubuit Priamus sub Marte Pelasgo.*

101. *simul* addiderunt Itali.

110. *Siccarī* codices, quod retinui. *Siccare* Schraderus, quem cum Lachmanno plerique secuti sunt.

118. *Qui tuum domitum* codices. *Qui dominum domitum* ipse conieci. Hoc dicit. Amor Laudamiae barathro illo Arcadico altior fuit, utpote qui Protesilaum mariti dominique ius in eam habentem, amoris iugum ferre coegerit.

139. *flagrantem quotidiana uel cottidiana* codices: *continet iram* Santenius; *concoquit iram* Lachmannus; *contudit iram* cum Herzbergio scripsi h. e. cōtūdilitām.

Post 141 octodecim uersus perisse censeo, in queis aliam digressionem fecisse Catullum uerisimile est. cf. Haupt. Quaest. Catull. p. 41.

143. *deastra* codices, manifeste *a destra* corruptum.

157. *nobis terram dedit aufert* codices. *nobis te transdedit* Anser Heysius. *nobis rem condidit* ipse conieci.

LXXII. 6. *Multo ita me nec* codices plerique; *multo "me"* *ita nec* Colbertinus, unde elicias *multo me ita me nec* in archetypo fuisse, quod *ex multo mei tamen es* mutatum est.

LXXIII. 4. *Prodest* Guyetus Froehlichius Buechelerus pro se quisque suppleuerunt.

Post c. LXXIV. 6. carmina puto hoc ordine secuta esse in archetypo, LXXVIII—LXXXVII, LXXV. Certe uix disiungi possunt LXXXVII et LXXV; bene autem post c. LXXIV ubi de patruis sermo est, sequitur LXXVIII qui et ipse est de patrui adulterio.

LXXV. 1. *Huc uel Vc est mens deducta codices. Nunc Scaliger ex Cuiaciano codice; deducta Lachmannus.*

LXXVI. 11. *atque instincto uel instinctuque codices, quod in atque istinc te ipse (teippe) mutauit. cf. Ouid. Trist. v. 7, 65. Sic animum tempusque trabo, meque ipse reduco A contemplatu dimoueoque mali.* Simili errore *quodagrosi quoenice pro podagrosi poenice (phoenice)* habent exemplaria Nonii 181. 18, 245. 27.

18. *ipsam codices. ipsa in Aldina 1.*

21. *Seu codices. Sei ipse conieci.*

LXXVII. 4. *Si uel Mi codices. Ei Lachmannus, quem secutus sum, addita tamen litera H ex Heripuisti, quod habent in u. 5 codices Germanensis et Ambrosianus 38.*

6. *pectus codices. quod cum Vossio retinui. cf. Manil. II. 582, Mart. IX. 14, 2 Esse putas fidae pectus amicitiae, Stat. Silu. IV. 4, 101, almae pectus amicitiae.* Sensus est: tune ut uenenum esses nostrae uitiae, tu qui fidissime mecum amicus uixeris.

7—10. in codicibus post LXXVIII. 6 collocatos huc reuocauit Scaliger.

XCV. 9. *sodalis add. Aldina 1.*

XCVI. 5. *dolore'i st scripsi. Codices habent dolor est uel dolore est. dolor'i st Hauptius.*

XCVII. 3. *Nibilo mundius hoc nobisque immundius illud codices plerique: unde scripsi Nibilo mundius hoc nibiloque immundius illud h. e. os nihil mundior res est culo, culus nihil inmundior res est ore.*

5. Codices *Nam sine dentibus est hic dentis (dentis os Riccardianus) seseque dedales, unde Rossbachius scripsit Nam sine dentibus hic; dentis os sesquipedales.*

7. *defessus codices, quod plerique in defissus mutarunt. Seruauit lectionem codicum; fatisco enim duas significa-*

tiones habet (1) findi (2) languescere. Gloss. Balliolense.
Fessus quasi fissus nec iam integer corporis salute.

XCIX. 11. *infestum misero* Bononiensis. cf. **CXIV. 4.**
infesto miserum codices plerique, et editores omnes.

CI. 4. Post hunc uersum plene interpunxi. Certe sic locum intellexit scriptor Ciris 42—46 *Sed quoniam ad tantas nunc primum nascimur artes Nunc primum teneros firmamus robore neruos, Haec tamen interea quae possumus, in quibus aeui Prima rudimenta et primos exegimus annos Accipe dona meo multum uigilata labore*: cf. Lucret. v. 82, 3.

8. *tristi munere uel munera* codices. Prius retinui; vulgo scribunt *tristis munera*.

CVI. 1. *ipse* codices plerique, h. e. ‘suis oculis.’ cf. Apuleii Metam. IV. 20.

CVII. 1. *quo quid* Ribbeckius; *quicquid uel quicquam* codices.

3. *nobis quoque carius auro* codices. *Nobis* corruptum puto. Excidit epitheton, fortasse *Lido*. cf. Ouid. Pont. III. 8, 3 *Dignus es argento, fuluo quoque dignior auro*; Stat. Silu. II. 2, 121 *Viue Midae gazis et Lydo ditior auro*, Varr. Hecatomb. fr. 1.

7. Codices habent *aut magis me est* (alii *bac est*) *Optandus uita dicere quis poterit?* Scripsi *aut magis aeui est* ex Culicis u. 78 *Quis magis optato queat esse beatior aeuo, siue emest confuso cum meest siue aeuest cum acmest (bac mest)*. Aeui optandus potuit in carmine dici, qui soluta oratione aeui optandi dicendus erat. *Vitam dicere quis poterit?* h. e. quam sit beata.

CVIII. 4. *exerta* codices. Vulgo *executa*.

CX. 7. Codices *Fraudando efficit*. Scripti *effectis*, h. e. iis quae ex datis effecta sunt.

CXI. 4. *concipere* addidit Rossbachius.

CXII. 1. Codices *neque tecum multus homoque uel homo sed.* Scripsi *homo qui*, duplice sensu; (1) quamquam non multus homo est is qui tecum descendit, h. e. uir fortis est (2) quamquam nec multis notus est nec saepe in conspectum uenit is qui tecum descendit.

CXIII. 4. *Singulum* codices, quod vulgo in *Singula* corixerunt. *Singulum* scripsi. *Vnum singulum* bis coniunxit Varro apud Nonium 171.

7. *amicta* codices; *amictu* vulgo; *amictei* ipse scripsi, cf. *basiei* pro *basia* c. VII. 9.

Quaecumque in textu carminum cursiuis quas uocant literis sunt impressa, haec in codicibus non reperta, a correctore postea inlata sunt.

ERRATA.

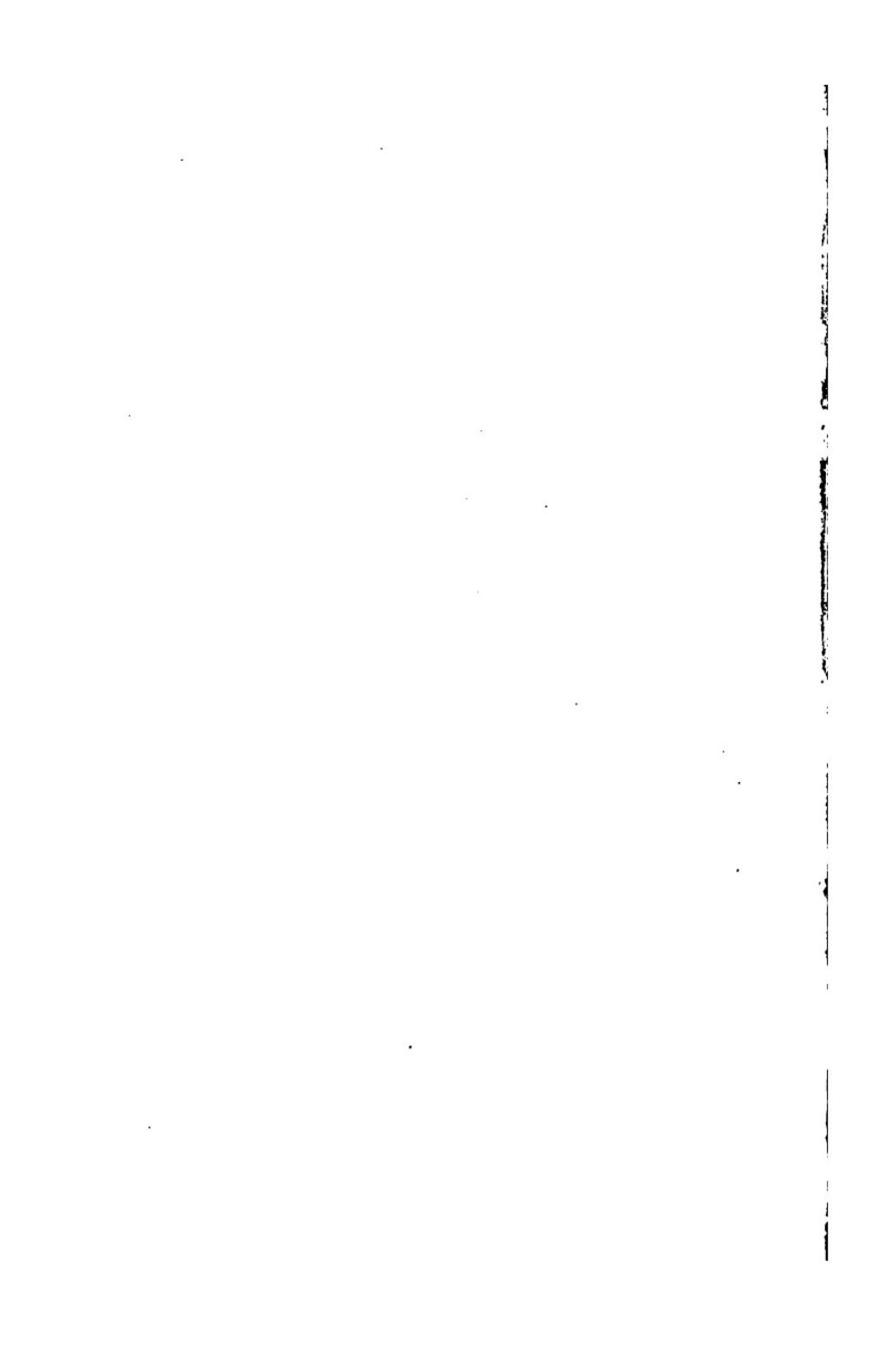
XVI. 8. *sunt.* Lege *sint.*

9. *possint.* Lege *possunt.*

LXVIII. 10. *Simul* cursiuis literis scribendum erat.

LXXVI. $\sigma\chi\eta\mu\alpha$ κατ' ἀριθμὸν est 10 6 10, non 10 4 10.

ACADEMICIS . AMICIS

CATVLLI VERONENSIS LIBER.

I.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 2233

A a Qvoi dono lepidum nouum libellum
Arido modo pumice expolitum?

B a Corneli, tibi: namque tu solebas
Meas esse aliquid putare nugas,

β Iam tum cum ausus es unus Italorum
Omne aeuum tribus explicare cartis
Doctis, Iuppiter, et laboriosis.

A β Quare habe tibi quicquid hoc libelli,
Qualecunque; quod o patrona uirgo
Plus uno maneat perenne saeclo.

5

10

II.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 4433

A a PASSER deliciae meae puellae
Quicum ludere, quem in sinu tenere,
Quoi primum digitum dare atpetenti
Et acris solet incitare morsus,

β Cum desiderio meo nitenti
Karum nescio quid libet iocari,

5

B

22

Et solaciolum sui doloris,
Credo, et cum grauis acquiescit ardor:

- B a Tecum ludere sicut ipsa possem
Et tristis animi leuare curas !

B Tam gratum est mihi quam ferunt puellae
Pernici aureolum fuisse malum
Quod zonam soluit diu ligatam.

III.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 46 (33) 8 (2, 33)

- A Lvgete O Veneres Cupidinesque
Et quantum est hominum uenustiorum.
Passer mortuus est meae puellae,
Passer deliciae meae puellae.

B a Quem plus illa oculis suis amabat. 5
Nam mellitus erat suamque norat
Ipsam tam bene quam puella matrem.

β Nec sese a gremio illius mouebat,
Sed circumsiliens modo hoc modo illuc
Ad solam dominam usque pipilabat. 10

G Qui nunc it per iter tenebricosum,
Illuc unde negant redire quenquam.

Δ a At uobis male sit, malae tenebrae
Orci, quae omnia bella deuoratis.
Tam bellum mihi passerem abstulistis. 15

β Vae factum male ! uae miselle passer,
Tua nunc opera meae puellae
Flendo turgiduli rubent ocelli.

IV.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 12 (543) 12 (543) + 3

- A a PHASELVS ille quem uidetis hospites
 Ait fuisse nauium celerrimus,
 Neque ullius natantis impetum trabis
 Nequisse praeterire, siue palmulis
 Opus foret uolare, siue linteo. 5
- B Et hoc negat minacis Adriatici
 Negare litus insulasue Cycladas,
 Rhodumque nobilem horridamque Thraciam,
 Propontida, trucemue Ponticum sinum,
- γ Vbi iste, post phaselus, antea fuit 10
 Comata silua; nam Cytorio in jugo
 Loquente saepe sibilum edidit coma.
- B a Amastri Pontica et Cytore buxifer,
 Tibi haec fuisse et esse cognitissima
 Ait phaselus: ultima ex origine 15
 Tuo stetisse dicit in cacumine,
 Tuo imbuisse palmulas in aequore.
- B Et inde tot per impotentia freta
 Herum tulisse, laeuia siue dextera
 Vocaret aura, siue utrunque Iuppiter 20
 Simul secundus incidisset in pedem.
- γ Neque ulla uota litoralibus deis
 Sibi esse facta, cum ueniret a marei
 Nouissimo hunc ad usque limpidum lacum.
 Sed haec prius fuere; nunc recondita 25
 Senet quiete, seque dedicat tibi
 Gemelle Castor et gemelle Castoris.

CATVLLI

V.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 333 + 4

VIVAMVS mea Lesbia atque amemus,
Rumoresque senum seueriorum
Omnes unius aestimemus assis.

Soles occidere et redire possunt,
Nobis cum semel occidit breuis lux 5
Nox est perpetua una dormienda.

Da mi basia mille, deinde centum,
Dein mille altera, dein secunda centum,
Deinde usque altera mille, deinde centum.

Dein cum milia multa fecerimus, 10
Conturbabimus illa, ne sciamus.
Aut ne quis malus inuidere possit,
Cum tantum sciat esse basiorum.

VI.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 5 (32) 7 5 (23)

A a FLAVI, delicias tuas Catullo,
Nei sint illepidae atque inelegantes,
Velles dicere nec tacere posses.

B Verum nescio quid febriculosi
Scorti diligis: hoc pudet fateri. 5

B Nam te non uiduas iacere noctes
Nequicquam tacitum cubile clamat
Sertisque ac Syrio flagrans oliuo.
Puluinusque peraeque et hic et ille
Attritus, tremulique quassa lecti 10

Argutatio inambulatioque.

Nam nil stupra ualet, nihil tacere.

r β Cur? non tam latera ecfutura pandas,
Nei tu quid facias ineptiarum.

a Quare, quicquid habes boni malique,
Dic nobis. Volo te ac tuos amores
Ad caelum lepido uocare uersu.

15

VII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 222 222

QVAERIS, quot mihi basiationes
Tuae, Lesbia, sint satis superque.

Quam magnus numerus Libyssae harenae
Lasarpiceris iacet Cyrenis,

Oraculum Iouis inter aestuosi
Et Batti ueteris sacrum sepulcrum;

5

Aut quam sidera multa, cum tacet nox,
Furtiuos hominum uident amores;

Tam te basia multa basiare
Vesano satis et super Catullo est,

10

Quae nec pernumerare curiosi
Possint, nec mala fascinare lingua.

VIII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 26 (33) 3 26 (33)

A a MISER Catulle, desinas ineptire,
Et quod uides perisse perditum ducas,

- B** Fulsere quondam candidi tibi soles,
 Cum uentitabas quo puella ducebat,
 Amata nobis quantum amabitur nulla. 5
- γ** Ibi illa multa tum iocosa fiebant
 Quae tu uolebas, nec puella nolebat.
 Fulsere uere candidi tibi soles.
- Nunc iam illa non uult; tu quoque impotens noli,
 Nec quae fugit sectare, nec miser uiue, 10
 Sed obstinata mente perfer, obdura.
- B a** Vale puella. Iam Catullus obdurat
 Nec te requiret, nec rogabit inuitam.
- B** At tu dolebis cum roga beris nulla.
 Scelestā † ne te. Quae tibi manet uita? 15
 Quis nunc te adibit? cui uideberis bella?
- γ** Quem nunc amabis? cuius esse diceris?
 Quem basiabis? cui labella mordebis?
 At tu, Catulle, destinatus obdura.

IX.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 4 1 4 + 2

- A a** VERANI omnibus e meis amicis
 Antistans mihi milibus trecentis,
- B** Venistine domum ad tuos Penates
 Fratresque unanimos anumque matrem?
 Venisti. O mihi nuntii beati! 5
- B a** Visam te incolumem audiamque Hiberum
 Narrantem loca facta nationes,
- B** Vt mos est tuus, applicansque collum
 Iocundum os oculosque sauiabor.
 O quantum est hominum beatiorum
 Quid me laetius est beatiusue? 10

X.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 4 + 9 (432) 10 (433) 11 (434)

VARVS me meus ad suos amores
Visum duxerat e foro otiosum,
Scortillum, ut mihi tum repente uisum est,
Nec sane illepidum neque inuenustum.

A a	Huc ut uenimus, incidere nobis
Sermones uarii, in quibus, quid esset
Iam Bithynia, quomodo se haberet
Et quonam mihi profuisset aere.	5
β	Respondi, id quod erat, nihil neque ipsis
Nec praetoribus esse nec cohorti,
Cur quisquam caput unctius referret,	10
γ	Praesertim quibus esset irrumator
Praetor, non faceret pili cohortem.	
B a	'At certe tamen,' inquiunt, 'quod illuc
Natum dicitur esse, comparasti
Ad lecticam hominis.' Ego ut puellae
Vnum me facerem beatiorem,	15
β	'Non,' inquam, 'mihi tam fuit maligne
Vt prouintia quod mala incidisset,
Non possem octo homines parare rectos.	20
γ	At mi nullus erat neque hic neque illuc,
Fractum qui ueteris pedem grabati
In collo sibi collocare posset.'	
Γ α	Hic illa ut decuit cinaediorem,
'Quaeso,' inquit, 'mihi, mi Catulle, paulum
Istos commoda: nam uolo ad Sarapim
Deferi.' 'Mane,' inquii puellae,	25

- B** 'Istud quod modo dixeram me habere,
Fugit me ratio: meus sodalis
Cinna est Gaius; is sibi parauit. 30
- V** Verum utrum illius an mei quid ad me?
Vtor tam bene quam mihi pararim.
Sed tu insulsa male ac molesta uiuis,
Per quam non licet esse negligentem.'

XI.

FVRI et Aureli, comites Catulli,
Siue in extremos penetrabit Indos,
Litus ut longe resonante Eoa
Tunditur unda,
Siue in Hyrcanos Arabesque molles, 5
Seu Sacas sagittiferosque Parthos,
Siue quae septemgeminus colorat
Aequora Nilus,
Siue trans altas gradietur Alpes,
Caesaris uisens monimenta magni, 10
Gallicum Rhenum horribilem insulam ulti-
mosque Britannos,
Omnia haec, quaecunque feret uoluntas
Caelitum, tentare simul parati,
Pauca nuntiate meae puellae 15
Non bona dicta.
Cum suis uiuat ualeatque moechis,
Quos simul complexa tenet trecentos,
Nullum amans uere, sed identidem omnium
Ilia rumpens: 20
Nec meum respectet, ut ante, amorem,
Qui illius culpa cecidit uelut prati
Ultimi flos, praetereunte posquam
Tactus aratro est.

XII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 54, 44

- A a MARRVCINE Asini, manu sinistra
 Non belle uteris in ioco atque uino:
 Tollis lintea negligentiorum.
 Hoc salsum esse putas? fugit te, inepte.
 Quamuis sordida res et inuenusta est. 5
- B Non credis mihi? crede Pollio
 Fratri, qui tua fulta uel talento
 Mutari uelit: est enim leporum
 Disertus puer ac facetiarum.
- B a Quare aut hendecasyllabos trecentos 10
 Expecta aut mihi linteam remitte.
 Quod me non mouet aestimatione,
 Verum est mnemosinum mei sodalis.
- B Nam sudaria Saetaba ex Hibere
 Miserunt mihi muneri Fabullus 15
 Et Veranius: haec amem necesse est
 Et Veraniolum meum et Fabulum.

XIII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 5 (23) 5 (32) 4 (22)

- A a CENABIS bene, mi Fabulle, apud me
 Paucis si tibi dii fauent diebus,
- B Si tecum attuleris bonam atque magnam
 Cenam, non sine candida puella,
 Et uino et sale et omnibus cachinnis. 5
- B B Haec si inquam attuleris, uenuste noster,
 Cenabis bene; nam tui Catulli
 Plenus sacculus est aranearum.

- a** Sed contra accipies meros amores,
 Seu quid suauius elegantius est.
 - T a** Nam unguentum dabo quod meae puellae
 Donarunt Veneres Cupidinesque.
 - b** Quod tu cum olfacies deos rogabis
 Totum ut te faciant. Fabulle, nasum.

XIV.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν ΙΙ (344) Ι ΙΙ (443)

- A a NEI te plus oculis meis amarem
Iocundissime Calue, munere isto
Odissem te odio Vatiniano.

B Nam quid feci ego quidue sum locutus
Cur me tot male perderes poetis ?
Isti dii mala multa dent clienti
Qui tantum tibi misit impiorum.

y Quod si ut suspicor hoc nouum ac repertum
Munus dat tibi Sulla litterator,
Non est mi male sed bene ac beate
Quod non dispereunt tui labores.

Dii magni horribilem et sacrum libellum !

B y Quem tu scilicet ad tuum Catullum
Misti, continuo ut die periret,
Saturnalibus, optimo dierum.
Non non hoc tibi, salse, sic abibit.

B Nam si luxerit, ad librariorum
Curram scrinia, Caesios, Aquinos,
Suffenum, omnia colligam uenena,
Ac te his suppliciis remunerabor.

a Vos hinc interea ualete abite
 Illuc unde malum pedem attulistis,
 Saeculi incommoda, pessimi poetae.

XIV^b.

Si qui forte mearum ineptiarum
 Lectores eritis manusque uestras
 Non horrebitis admouere nobis,

• • • • •

XV.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 5 (23) 3 5 (23) 3 3

COMMENDO tibi me ac meos amores,
 Aureli. Veniam peto pudenter,
 Vt si quicquam animo tuo cupisti,
 Quod castum expeteres et integellum,
 Conserues puerum mihi pudice. 5

Non dico a populo : nihil ueremur
 Istos qui in platea modo hoc modo illuc
 In re praetereunt sua occupati.

Verum a te metuo tuoque pene
 Infesto pueris bonis malisque.
 Quem tu qua lubet, ut lubet, moueto
 Quantumuis, ubi erit foris paratum ;
 Hunc unum excipio, ut puto, pudenter. 10

Quod si te mala mens furorque ueccors
 In tantam impulerit, sceleste, culpam,
 Vt nostrum insidiis caput lacessas ; 15

A tum te miserum malique fati,
 Quem attractis pedibus, patente porta,
 Percurrent raphanique mugilesque.

XVI.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 4343

- A a PAEDICABO ego uos et irrumabo,
Aureli pathice et cinaede Furi;
Qui me ex uersiculis meis putasti
Quod sunt molliculi parum pudicum.
- B a Nam castum esse decet pium poetam
Ipsum, uersiculos nihil necesse est;
Qui tum denique habent salem ac leporem
Si sunt molliculi ac parum pudici;
- B β Et quod pruriat incitare possint
Non dico pueris, sed his pilosis
Qui duros nequeunt mouere lumbos.
- A β Vos quei milia multa basiorum
Legistis, male me marem putatis?
Paedicabo ego uos et irrumabo.

XVII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 13 (742) 13 (742)

- A a' O COLONIA, quae cupis ponte ludere longo,
Et salire paratum habes, sed uereris inepta
Crura ponticuli acaleis stantis in rediuuiuis,
Ne supinus eat cauaque in palude recumbat;
- a'' Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat,
In quo uel Salisubsali sacra suscipiantur,
- a''' Munus hoc mihi maximi da, Colonia, risus.
- β' Quendam municipem meum de tuo uolo ponte
Ire praecipitem in lutum per caputque pedesque,
- β' Verum totius ut lacus putidaeque paludis
Liuidissima maximeque est profunda uorago.

- γ Insulsissimus est homo, nec sapit pueri instar
Bimuli, tremula patris dormientis in ulna.
- B α' Quo cum sit uiridissimo nupta flore puella,
Et puella tenellulo delicatior haedo, 15
Asseruanda nigerrimis diligentius uuis ;
Ludere hanc sinit ut lubet, nec pili facit uni,
- α'' Nec se subleuat ex sua parte, sed uelut alnus,
In fossa Liguri iacet supernata securi,
- α''' Tantudem omnia sentiens quam si nulla sit usquam. 20
- β' Talis iste meus stupor nil uidet, nihil audit,
Ipse qui sit utrum sit an non sit id quoque nescit.
- β' Nunc eum uolo de tuo ponte mittere pronum,
Si pote stolidum repente excitare ueternum ;
- γ Et supinum animum in graui derelinquere coeno 25
Ferream ut soleam tenaci in uoragine mula.

XXI.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 6 (33) 2, 32

- A α AVRELI, pater essuritionum
Non harum modo, sed quot aut fuerunt
Aut sunt, aut aliis erunt in annis;
- β Paedicare cupis meos amores.
Nec clam : nam simul es, iocaris una, 5
Haerens ad latus omnia experiris.
- Γ α Frustra : nam insidias mihi instruentem
Tangam te prior irrumatione.
- B Atque id si faceres satur, tacerem :
Nunc ipsum id doleo, quod essurire
Mellitus puer et sitire disctet. 10
- Γ β Quare desine dum licet pudico,
Ne finem facias, sed irrumatus.

XXII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 35, 36 + 4

A a . SVFFENVS iste, Vare, quem probe nosti,
Homo est uenustus et dicax et urbanus,
Idemque longe plurimos facit uersus.

B s Puto esse ego illi milia aut decem aut plura
Perscripta, nec sic ut fit in palimpsesto
Relata : cartae regiae, nouei libri,
Noui umbilici, lora rubra, membrana
Derecta plumbo et pumice omnia aequata.

B a Haec cum legas tu, bellus ille et urbanus
Suffenus unus caprimulgus aut fossor
Rursus uidetur ; tantum abhorret ac mutat.

B s Hoc quid putemus esse ? qui modo scurra
Aut si quid hac re tristius uidebatur,
Idem infaceto est infacetior rure,
Simul poemata attigit, neque idem unquam
Aequo est beatus ac poema cum scribit :
Tam gaudet in se tamque se ipse miratur.

Nimirum idem omnes fallimur ; neque est quisquam
Quem non in aliqua re uidere Suffenum
Possis. Suus cuique attributus est error ;
Sed non uidemus manticae quod in tergo est.

XXIII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 65, 66 + 4

A a FvREI, cui neque seruus est neque arca
Nec cimex neque araneus neque ignis,
Verum est et pater et nouerca, quorum
Dentes uel silicem comesse possunt,

Est pulchre tibi cum tuo parente
Et cum coniuge lignea parentis.

5

B Nec mirum: bene nam ualeatis omnes
Pulchre concoquitis, nihil timetis,
Non incendia, non graues ruinas,
Non facta impia, non dolos ueneni,
Non casus alias periculorum.

10

B a Atqui corpora sicciora cornu
Aut siquid magis aridum est habetis
Sole et frigore et essuritione.
Quare non tibi sit bene ac beate?
A te sudor abest, abest saliuia
Mucusque et mala pituita nasi.

15

B Hanc ad munditiem adde mundiorem,
Quod culus tibi purior salillo est,
Nec toto decies cacas in anno.
Atque id durius est faba et lapillis,
Quod tu si manibus teras fricesque,
Non unquam digitum inquinare posses.

20

Haec tu commoda tam beata, Furi,
Noli spernere, nec putare parui.
Et sestertia quae soles precari
Centum desine; nam satis beatu's.

25

XXIV.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 33, 22

A a O qvi flosculus es Iuuentiorum,
Non horum modo, sed quot aut fuerunt
Aut sunt aut aliis erunt in annis;

B Mallem diuitias Midae dedisses
Isti, quo neque seruus est neque arca,
Quam sic te sineres ab illo amari.

5

- B a Qui? non est homo bellus? inquies. Est.
Sed bello huic neque seruus est neque arca.
- β Hoc tu quam lubet abiice eleuaque;
Nec seruum tamen ille habet neque arcam. 10

XXV.

σχῆμα καὶ ἀριθμὸν 5 (32) 3 5 (32)

- A a CINAEDÆ Thalle, mollior cuniculi capillo,
Vel anseris medullula, uel imula oricilla,
Vel pene languido senis, situque araneoso;
- β Idemque Thalle turbida rapacior procella
Cum diua muta gauias ostendit oscitantes: 5
- Remitte pallium mihi meum quod inuolasti
Sudariumque Saetabum, catagraphosque Thynos,
Inepte, quae palam soles habere, tanquam auita.
- B a Quae nunc tuis ab unguibus reglutina et remitte,
Ne laneum latusculum manusque mollicellas 10
Inusta turpiter tibi flagella conscribillent,
- β Et insolenter aestues, uelut minuta magno
Deprensa nauis in mari, uesaniente uento.

XXVI.

FVRI, uillula nostra non ad Austri
Flatus opposita est neque ad Fauoni
Nec saeuia Boreae aut Apheliotae,
Verum ad milia quindecim et ducentos.
O uentum horribilem atque pestilentem ! 5

XXVII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 22, 3

MINISTER uetuli puer Falerni,
Inger mi calices amariores;
Vt lex Postumiae iubet magistrae
Ebriosa acina ebriosioris.

At uos quo lubet hinc abite lymphae
Vini pernicies, et ad seueros
Migrate. Hic merus est Thyonianus. 5

XXVIII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 5 (32) 5 (32) 5 (32)

A α PISONIS comites, cohors inanis,
Aptis sarcinulis et expeditis,
Verani optime, tuque, mi Fabulle,
 β Quid rerum geritis? satisne cum isto
Vappa frigoraque et famem tulistis? 5

B α Ecquidnam in tabulis patet lucelli
Expensem? ut mihi, qui, meum secutus
Praetorem, refero datum lucello.

β O Memmi, bene me ac diu supinum
Tota ista trabe lentus irrumasti. 10

$\Gamma\alpha$ Sed quantum uideo pari fuitis
Casu: nam nihilo minore uerpa
Farti estis. Pete nobiles amicos.

β At uobis mala multa dii deaeque
Dent, obprobria Romulei Remique. 15

XXIX.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 10 (55) 10 (55) + 4

- A a QVIS hoc potest uidere, quis potest pati,
Nisi impudicus et uorax et aleo,
Mamurram habere quod Comata Gallia
Habebat uncti et ultima Britannia ?
Cinaede Romule haec uidebis et feres ? 5
- B Et ille nunc superbus et superfluens
Perambulabit omnium cubilia,
Vt albulus columbus aut Adoneus ?
Cinaede Romule haec uidebis et feres ?
Es impudicus et uorax et aleo. 10
- B a Eone nomine, imperator unice,
Fuisti in ultima occidentis insula,
Vt ista uostra diffututa mentula
Ducenties comesset aut trecenties ?
Quid est alit sinistra liberalitas ? 15
- B Parum expatrauit an parum elluatus est ?
Paterna prima lancinata sunt bona ;
Secunda praeda Pontica, inde tertia
Hibera, quam scit amnis aurifer Tagus.
Neque una Gallia aut timent Britanniae. 20
- Quid hunc malum fouetis ? aut quid hic potest
Nisi uncta deuorare patrimonia ?
Eone nomine (urbis o pudet meae)
Socer generque, perdidistis omnia ?

XXX.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 2 222 222

- ALFENE immemor atque unanimis false sodalibus
Iam te nil miseret, dure, tui dulcis amiculi ?

Iam me prodere, iam non dubitas fallere, perfide?

Nec facta impia fallacum hominum caelicolis placent.

Quae tu negligis ac me miserum deseris in malis. (5)
Eheu quid faciant, dice, homines cuiue habeant fidem?

Certe tute iubebas animam tradere, inique, *me*
Inducens in amorem, quasi tuta omnia mi forent. 10

Idem nunc retrahis te ac tua dicta omnia factaque
Ventos irrita ferre ac nebulas aereas sinis.

Si tu oblitus es, at dii meminerunt, metinit Fides,
Quae te ut paeniteat postmodo facti faciet tui.

XXXI.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 43, 43

PAENE insularum, Sirmio, insularumque

Ocelle, quascumque in liquentibus stagnis

Marique uasto fert uterque Neptumnu;

Quam te libenter quamque laetus inuiso,

Vix mi ipse credens Thuniam atque Bithunos

Liquisse campos et uidere te in tuto.

O quid solutis est beatius curis?

Cum mens onus reponit, ac peregrino

Labore fessi uenimus larem ad nostrum,

Desideratoque acquiescimus lecto.

Hoc est quod unum est pro laboribus tantis.

Salue o uenusta Sirmio atque hero gaude;

Gaudete uosque o Lydiae lacus undae;

Ridete quicquid est domi cachinnorum.

XXXII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 353

AMABO, mea dulcis Ipsithilla,
Meae deliciae, mei lepores,
Iube ad te ueniam meridiatum.

Et si iusseris, illud adiuuato,
Ne quis liminis obseret tabellam, 5
Neu tibi lubeat foras abire,
Sed domi maneas paresque nobis
Nouem continuas fututiones.

Verum si quid ages statim iubeto.
Nam pransus iaceo et satur supinus 10
Pertundo tunicamque palliumque.

XXXIII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 4, 4

O FVRVM optime balneariorum
Vibenni pater et cinaede fili,
(Nam dextra pater inquinatiore,
Culo filius est uoraciore)

Cur non exilium malasque in oras 5
Itis? quandoquidem patris rapinae
Notae sunt populo, et natis pilosas
Fili, non potes asse uenditare.

XXXIV.

DIANAE sumus in fide
Puellae et pueri integri:
Dianam pueri integri
Puellaeque canamus.

O Latonia, maximi 5
 Magna progenies Iouis,
Quam mater prope Deliam
 Deposuit oliuam,
 Montium domina ut fores
 Siluarumque uirentium
 Saltuumque reconditorum
 Amniumque sonantum.
 Tu Lucina dolentibus
 Iuno dicta puérperis,
 Tu potens triuia et notho es 15
 Dicta lumine Luna.
 Tu cursu, dea, menstruo
 Metiens iter annum,
 Rustica agricolae bonis
 Tecta frugibus exples. 20
 Sis quounque tibi placet
 Sancta nomine, Romulique
 Antique ut solita es bona
 Sospites ope gentem.

XXXV.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 6 (42) 6 (42) 6 (33)

- A a POETAE tenero, meo sodali,
 Velim Caecilio, papyre, dicas
 Veronam ueniat, Noui relinquens
 Comi moenia Lariumque litus.
 B a Nam quasdam uolo cogitationes 5
 Amici accipiat sui meique.
 Quare si sapiet uiam uorabit,
 Quamuis candida milies puella
 Euntem reuocet, manusque collo
 Ambas iniiciens roget morari. 10

- β** Quae nunc, si mihi uera nuntiantur,
Illum deperit impotente amore.
- Γ α** Nam quo tempore legit inchoatam
Dindymi dominam, ex eo misellae
Ignes interiorem edunt medullam.
- β** Ignosco tibi, Sapphica puella
Musa doctior; est enim uenuste
Magna Caecilio inchoata mater.

15

XXXVI.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 2332, 2323

- A a'** ANNALES Volusi, cacata carta,
Votum soluite pro mea puella.
- β** Nam sanctae Veneri Cupidinique
Vouit, si sibi restitutus essem
Desissemque truces uibrare iambos,
- β'** Electissima pessimi poetae
Scripta tardipedi deo daturam
Infelicibus ustulanda lignis.
- a''** Et hoc pessima se puella uidit
Locose lepide uouere diuis.
- B a'** Nunc o caeruleo creato ponto
Quae sanctum Idalium Vriosque apertos,
- a''** Quaeque Ancona Cnidumque harundinosam
Colis, quaeque Amathunta, quaeque Golgos,
Quaeque Durrachium Adriae tabernam;
- β** Acceptum face redditumque uotum
Si non illepidum neque inuenustum est.
- β''** At uos interea uenite in ignem,
Pleni ruris et inficetiarum
Annales Volusi, cacata carta.

5

10

15

20

XXXVII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 2332, 3322

- A a' SALAX taberna uosque contubernales,
A pileatis nona fratribus pila,
β' Solis putatis esse mentulas uobis,
Solis licere, quicquid est puellarum,
Confutuere et putare ceteros hircos ? 5
β' An, continenter quod sedetis insulsi
Centum an ducenti, non putatis ausurum
Me una ducentos irrumare sessores ?
a'' Atqui putate : namque totius uobis
Frontem tabernae scorpionibus scribam. 10
- B β' Puella nam mi, quae meo sinu fugit,
Amata tantum quantum amabitur nulla,
Pro qua mihi sunt magna bella pugnata,
β' Consedit istic. Hanc boni beatique
Omnes amatis, et quidem, quod indignum est, 15
Omnes pusilli et semitarii moechi ;
a' Tu praeter omnes une de capillatis,
Cuniculosae Celtiberiae fili,
a'' Egnati, opaca quem bonum facit barba
Et dens Hibera defricatus urina. 20

XXXVIII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 323

- MALEST, Cornifici, tuo Catullo,
Malest, me hercule ! et laboriose,
Et magis magis in dies et horas.

Quem tu, quod minimum facillimumque est,
Qua solatus es allocutione ?

5

Irascor tibi. Sic meos amores ?
Paulum quid lubet allocutionis,
Maestius lacrimis Simonideis.

XXXIX.

σχῆμα καὶ ἀριθμὸν 332 332 32

A a' EGNATIVS, quod candidos habet dentes,
Renidet usque quaque : sei ad rei uentum est
Subsellium, cum orator excitat fletum,

a'' Renidet ille : si ad pii rogum fili
Lugetur, orba cum flet unicum mater,
Renidet ille : quicquid est, ubicunque est,

B Quodcunque agit, renidet : hunc habet morbum,
Neque elegantem, ut arbitror, neque urbanum.

B a' Quare monendum te est mihi, bone Egnati.
Si urbanus esses aut Sabinus aut Tiburs,
Aut parcus Umber aut obesus Etruscus,

a'' Aut Lanuinus ater atque dentatus,
Aut Transpadanus, ut meos quoque attingam,
Aut qui lubet, qui puriter lauit dentes,

B Tamen renidere usque quaque te nolle :
Nam risu inepto res ineptior nulla est.

G a Nunc celtiber es : Celtiberia in terra,
Quod quisque minxit, hoc sibi solet mane
Dentem atque russam defricare gingiuam,

B Vt quo iste uester expolitior dens est,
Hoc te amplius bibisse praedicet loti.

20

XL.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 44

QVAENAM te mala mens, miselle Rauide,
Agit praecipitem in meos iambos ?

Quis deus tibi non bene aduocatus
Vecordem parat excitare rixam ?

An ut peruenias in ora uulgi ?
Quid uis ? qua lubet esse notus optas ?

Eris, quandoquidem meos amores
Cum longa uoluisti amare poena.

5

XLI.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 44

AMEANA puella defututa
Tota milia me decem poposcit,
Ista turpiculo puella naso,
Decoctoris amica Formiani.

Propinqui, quibus est puella curae,
Amicos medicosque conuocate :
Non est sana puella, nec rogare
Qualis sit solet aes imaginosum.

5

XLII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 2442, 2424

A a' ADESTE, hendecasyllabi, quot estis
Omnes undique, quotquot estis omnes.

B Iocum me putat esse moecha turpis,
Et negat mihi nostra reddituram
Pugillaria, si pati potestis.
Persequamur eam, et reflagitemus.

5

- §'* Quae sit, quaeritis. Illa, quam uidetis
 Turpe incedere, mimice ac moleste
 Ridentem catuli ore Gallicani.
 Circumsistite eam, et reflagitate, 10
a'' 'Moecha putida, redde codicillos,
 Redde, putida moecha, codicillos.'
- B a'* Non assis facis? O lutum, lupanar,
 Aut si perditius potest quid esse.
- §* Sed non est tamen hoc satis putandum. 15
 Quod si non aliud potest, ruborem
 Ferro canis exprimamus ore.
 Conclamate iterum altiore uoce
- a''* 'Moecha putida, redde codicillos,
 Redde, putida moecha, codicillos,' 20
§'' Sed nil proficimus, nihil mouetur.
 Mutanda est ratio modusque uobis,
 Siquid proficere amplius potestis,
 'Pudica et proba, redde codicillos.'

XLIII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 131, 21

SALVE, nec minimo puella naso,
 Nec bello pede nec nigris ocellis,
 Nec longis digitis nec ore sicco,
 Nec sane nimis elegante lingua,
 Decoctoris amica Formiani. 5
 Ten prouincia narrat esse bellam?
 Tecum Lesbia nostra comparatur?
 O saeclum insapiens et infacetum!

XLIV.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 45354

- A a O FVNDE noster seu Sabine seu Tiburs,
 (Nam te esse Tiburtem autumant, quibus non est
 Cordi Catullum laedere: at quibus cordi est,
 Quouis Sabinum pignore esse contendunt) 5
- B Sed seu Sabine siue uerius Tiburs,
 Fui libenter in tua suburbana
 Villa, malamque pectore expui tussim,
 Non inmerenti quam mihi meus uenter,
 Dum sumptuosas appeto, dedit, cenas.
 Nam, Sestianus dum uolo esse conuia,
 Orationem in Antium petitorem
 Plenam ueneni et pestilentiae legi. 10
- B B Hic me grauido frigida et frequens tussis
 Quassauit usque dum in tuum sinum fugi,
 Et me recuraui otioque et urtica.
 Quare refectus maximas tibi grates
 Ago, meum quod non es ulta peccatum. 15
- a Nec deprecor iam, si nefaria scripta
 Sesti recepso, quin grauedinem et tussim
 Non mihi, sed ipsi Sestio ferat frigus,
 Qui tunc uocat me, cum malum librum legi. 20

XLV.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 9 (72) 9 (72) 8 (242)

- A a ACMEN Septimios suos amores
 Tenens in gremio ‘mea’ inquit ‘Acme,
 Ni te perdite amo atque amare porro
 Omnes sum assidue paratus annos

- Quantum** qui potе plurimum perire, 5
Solus in Lybia Indiaque tosta
Caesio ueniam obuius leoni.'
- H**oc ut dixit, Amor sinistra ut ante,
Dextram sternuit approbationem.
- B**a At Acme leuiter caput reflectens, 10
Et dulcis pueri ebrios ocellos
Illo purpureo ore sauia, 15
'Sic,' inquit 'mea uita Septimille,
Huic uni domino usque seruiamus,
Vt multo mihi maior acriorque
Ignis mollibus ardet in medullis.'
- B** Hoc ut dixit, Amor sinistra ut ante,
Dextram sternuit approbationem.
- F**a' Nunc ab auspicio bono profecti
Mutuis animis amant amantur. 20
- B**' Vnam Septumius misellus Acmen
Mauult quam Syriae Britanniasque :
- B**'' Vno in Septimio fidelis Acme
Facit delicias libidiniske.
- a**'' Quis ullos homines beatiores
Vudit, quis Venerem auspicatiorem? 25

XLVI.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 353

IAM uer egelidos refert tepores,
Iam caeli furor aequinoctialis
Iocundis Zephyri silescit aureis.

Linquantur Phrygii, Catulle, campi
 Nicaeaeque ager uber aestuosae : 5
 Ad claras Asiae uolemus urbes.
 Iam mens praetrepidans auet uagari,
 Iam laeti studio pedes uigescunt.

O dulces comitum ualete coetus,
 Longe quos simul a domo profectos 10
 Diuersae uariae uiae reportant.

XLVII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 223

PORCI et Socation, duae sinistrae
 Pisonis, scabies famesque mundi,
 Vos Veranniole meo et Fabullo
 Verpus praeposuit Priapus ille ?
 Vos conuiuia lauta sumptuose 5
 De die facitis ? mei sodales
 Quaerunt in triuio uocationes ?

XLVIII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 33

MELLITOS oculos tuos, Iuuenti,
 Siquis me sinat usque basiare,
 Vsque ad milia basiem trecenta,
 Nec mi unquam uidear satur futurus,
 Non si densior aridis aristis 5
 Sit nostrae seges osculationis.

XLIX.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 322

DISERTISSIME Romuli nepotum,
 Quot sunt quotque fuere, Marce Tulli,
 Quotque post aliis erunt in annis,
 Gratias tibi maximas Catullus
 Agit pessimus omnium poeta,
 Tanto pessimus omnium poeta,
 Quanto tu optimus omnium patronus.

5

L.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 33, 43, 44 (678)

A a	HESTERNO, Lucini, die otiosi
Multum lusimus in meis tabellis,
Vt conuenerat esse delicatos.	5
B β	Scribens uersiculos uterque nostrum
Ludebat numero modo hoc modo illoc,
Reddens mutua per iocum atque uinum.	5
B α	Atque illinc abii tuo lepore
Incensus, Lucini, facetieisque,
Vt nec me miserum cibus iuuaret,
Nec somnus tegeret quiete ocellos,	10
B β	Sed toto indomitus furore lecto
Versarer, cupiens uidere lucem,
Vt tecum loquerer, simulque ut essem.	
Γ α	At defessa labore membra postquam
Semimorta lectulo iacebant,
Hoc, feci,
Ex q dolorem.	15

8 Nunc audax caue sis, precesque nostras,
 Oramus, caue despicias, ocella,
 Ne poenas Nemesis reposcat a te.
 Est uehemens dea: laedere hanc caueto. 20

LI.

ILLE mi par esse deo uidetur,
 Ille, si fas est, superare diuos,
 Qui sedens aduersus identidem te
 Spectat et audit
 Dulce ridentem, misero quod omnis 5
 Eripit sensus mihi: nam simul te,
 Lesbia, aspexi, nihil est super mi

• • • • •
 Lingua sed torpet, tenuis sub artus
 Flamma demanat, sonitu suopte
 Tintinant aures, gemina teguntur
 Lumina nocte.

Otium, Catulle, tibi molestum est:
 Otio exultas nimiumque gestis.
 Otium et reges prius et beatas
 Perdidit urbes. 15

LII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 121

QVID est, Catulle? quid moraris emori?
 Sella in curuli Struma Nonius sedet,
 Per consulatum perierat Vatinius:
 Quid est, Catulle? quid moraris emori?

LIII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 122

RISI nescio quem modo e corona,
 Qui, cum mirifice Vatiniana
 Meus crimina Caluos explicasset,
 Admirans ait haec manusque tollens,
 'Dii magni, salaputium disertum !'

5

LIV.

OTHONIS caput oppido est pusillum,
 †Et Heri rustice, semilauta crura,
 Subtile et leue peditum Libonis.

5

At non effugies meos iambos

Si non omnia displicere uellem
 Tibi et sufficio seni recocto
 , , , ,
 Irascere iterum meis iambis
 Inmerentibus, unice imperator.

10

LV.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 14 (6 + 2 4 + 2) 10 (262) 8

A a' ORAMVS, si forte non molestum est,
 Demostres ubi sint tuae tenebrae.
 Te campo quaesiuimus minore
 Te in circo, te in omnibus libellis.
 Te in templo summi Iouis sacrato,
 In Magni simul ambulatione

5

- β'* Femellas omnes, amice, prendi,
Quas uultu uidi tamen serenas.
- a''* Auellent, sic ipse flagitabam,
Camerium mihi pessimae puellae ?
Quaedam inquit, nudum reducta *pectus*,
'En hic in roseis latet papillis.'
- β''* Sed te iam ferre Herculei labos est ;
Tanto te in fastu negas, amice.
- B *a'* Non custos si fingar ille Cretum,
Non si Pegaseo ferar uolatu,
- β* Non Ladas ego pinnipesue Perseus,
Non Rhesi niueae citaeque bigae ;
Adde hoc plumipedas uolatilesque,
Ventorumque simul require cursum,
Quos iunctos, Cameri, mihi dicares ;
Defessus tamen omnibus medullis,
- a''* Et multis langoribus peresus,
Essem te mihi, amice, quaeritando.
- T Dic nobis ubi sis futurus, ede
Audacter, committe, crede lucei.
Nunc te lacteolae tenent puellae ?
Si linguam clauso tenes in ore,
Fructus proicies amoris omnes.
Verbosa gaudet Venus loquella.
- Vel, si uis, licet obseres palatum,
Dum nostri sis particeps amoris.

LVI.

σχῆμα καὶ ἀριθμὸν 223

O REM ridiculam, Cato, et iocosam,
Dignamque auribus et tuo cachinno.

Ride, quicquid amas, Cato, Catullum:
Res est ridicula et nimis iocosa.

Deprendi modo pupulum puellae
Trusantem : hunc ego, si placet Dionae,
Protelo rigida mea cecidi.

LVII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 23 23

PVLCHRE conuenit improbis cinaedis,
Mamurrae pathicoque Caesarique.

Nec mirum: maculae pares utrisque,
Vrbana altera et illa Formiana,
Impressae resident nec eluentur:

Morbosi pariter, gemelli utriusque,
Vno in lectulo, erudituli ambo,

Non hic quam ille magis uorax adulter,
Riuales sociei puellularum.

Pulchre conuenit improbis cinaedis. 10

LVIII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 32

CAELI, Lesbia nostra, Lesbia illa,
Illa Lesbia, quam Catullus unam
Plus quam se atque suos amauit omnes,
Nunc in quadruiis et angiportis
Glubit magnanimos Remi nepotes.

LIX.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 32

BONONIENSIS Rufa Rufulum fellat,
 Vxor Meneni, saepe quam in sepulcretis
 Vidistis ipso rapere de rogo cenam,
 Cum deuolutum ex igne prosequens panem
 Ab semiraso tunderetur ustore. 5

LX.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 32

NVM te leaena montibus Libystinis
 Aut Scylla latrans infima inguinum parte
 Tam mente dura procreauit ac tetra,
 Vt supplicis uocem in nouissimo casu
 Contemptam haberet, a nimis fero corde ? 5

LXI.

1—45 *σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 3222*

A a' COLLIS o Heliconiei
 Cultor, Vraniae genus,
 Qui rapis teneram ad uirum
 Virginem, o Hymenae Hymen,
 Hymen o Hymenae ; 5
 Cinge tempora floribus
 Suaue olentis amaraci,
 Flammeum cape laetus, huc
 Huc ueni, niueo gerens
 Luteum pede soccum. 10

Excitusque hilari die,
 Nuptialia concinens
 Voce carmina tinnula,
 Pelle humum pedibus, manu
 Pineam quate taedam.

15

B Namque Iunia Mallio,
 Qualis Idalium colens
 Venit ad Phrygium Venus
 Iudicem, bona cum bona
 Nubet alite uirgo,
 Floridis uelut enitens
 Myrtus Asia ramulis
 Quos Amadryades deae
 Ludicum sibi rosido
 Nutriunt humore.

20

a'' Quare age, huc aditum ferens,
 Perge linquere Thespiae
 Rupis Aonios specus,
 Nympha quos super irrigat
 Frigerans Aganippe.

30

Ac domum dominam uoca
 Coniugis cupidam noui,
 Mentem amore reuinciens
 Vt tenax edera huc et huc
 Arborem implicat errans.

35

y Vosque item simul integrae
 Virgines, quibus aduenit
 Par dies, agite in modum
 Dicite, O Hymenae Hymen,
 Hymen O Hymenae.

40

Vt lubentius, audiens
 Se citarier ad suum

Munus, huc aditum ferat
 Dux bonaे Veneris, boni
 Coniugator amoris.

45

Μεσωδός.

46—75 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 123

a Quis deus magis ancsii
 Est petendus amantibus?
 Quem colet homines magis
 Caelitum, O Hymenae Hymen,
 Hymen O Hymenae?

50

b Te suis tremulus parens
 Inuocat, tibi uirgines
 Zonula soluunt sinus.
 Te timens cupida nouos
 Captat aure maritus.

55

Tu fero iuueni in manus
 Floridam ipse puellulam
 Dedis a gremio suae
 Matris, O Hymenae Hymen,
 Hymen O Hymenae.

60

y Nil potest sine te Venus,
 Fama quod bona comprobet,
 Commodi capere, at potest
 Te uolente. Quis huic deo
 Compararier ausit?

65

Nulla quit sine te domus
 Liberos dare, nec parens
 Stirpe nitier; at potest
 Te uolente. Quis huic deo
 Compararier ausit?

70

Quae tuis careat sacris
Non queat dare praesides
Terra finibus: at queat
Te uolente. Quis huic deo
Compararier ausit?

75

76—120 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 2232

B a Claustra pandite ianuae.

**Virgo adest. Viden ut faces
Splendidas quatiunt comas?**

80

Tardet ingenuus pudor.

**Quem tamen magis audiens,
Flet quod ire necesse est.**

(80)

85

"Flere desine. Non tibi A-

Runculeia periculum est.

Nequa femina pulchrior

Clarum ab Oceano diem

Viderit venientem

(85)

22

Talis in vario solet

Dicitis domini hortulo

Stare flos hyacinthinus

Sed membris abit dies

Broaden your efforts.

(2)

98

8. Brodoss nova puncta

Iam uidetur et audies

Iam uidetur, et audias
Nostrum magis. Vide et cetera.

Nostra uerba. Viden

ureas quatiunt comas

1

(95)

- Non tuus leuis in mala
Deditus uir adultera,
Probra turpia perseguens,
A tuis teneris uolet . (100)
Secubare papillis. 105

- Lenta qui uelut adsitas
Vitis implicat arbores,
Implicabitur in tuum
Complexum. Sed abit dies. (105)
Prodeas noua nupta. 110

- O cubile, quod omnibus**

Candido pede lecti,	115
Quae tuo ueniunt hero,	
Quanta gaudia, quae uaga	(110)
Nocte, quae medio die	
auadeat. Sed abit dies.	
Prodeas noua nupta.	120

121—165 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 24 (22) 3

Tollite, O pueri, faces.	
Flammeum video uenire.	(115)
Ite concinete in modum	
'Io Hymen Hymenae io,	
Io Hymen Hymenae.'	125
Ne diu taceat procax	
Fascennina locutio.	(120)
Nec nuces pueris neget	
Desertum domini audiens	
Concubinus amorem.	130

- β* Da nuces pueris, iners
 Concubine : satis diu
 Lusisti nucibus. Lubet (125)
 Iam seruire Talassio.
 Concubine, nuces da. 135
 Sordebat tibi uillicae,
 Concubine, hodie atque heri. (130)
 Nunc tuum cinerarius
 Tondet os. Miser ah miser
 Concubine, nuces da. 140
- β''* Diceris male te a tuis
 Vnguentate glabris marite (135)
 Abstinere, sed abstine.
 Io Hymen Hymenaee io,
 Io Hymen Hymenaee. 145
 Scimus haec tibi quae licent
 Sola cognita, sed marito (140)
 Ista non eadem licent.
 Io Hymen Hymenaee io,
 Io Hymen Hymenaee. 150
- γ* Nupta, tu quoque quae tuus
 Vir petet caue ne neges, (145)
 Ni petitum aliunde eat.
 Io Hymen Hymenaee io,
 Io Hymen Hymenaee. 155
 En tibi domus ut potens
 Et beata uiri tui. (150)
 Quae tibi sine seruiat
 (Io Hymen Hymenaee io,
 Io Hymen Hymenaee) 160
 Vsque dum tremulum mouens
 Cana tempus anilitas (155)

Omnia omnibus annuit.
Io Hymen Hymenaee io,
Io Hymen Hymenaee.

i65

'Μεσωδός,

166—195 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 123

- Vos* bonae senibus uiris
 Cognitae bene feminae, (180)
 Collocate puellulam.
 Io Hymen Hymenaee io,
 Io Hymen Hymenaee. 195

196—240 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 3231

- Δ α Iam licet uenias, marite.
 Vxor in thalamo tibi est, (185)
 Ore floridulo nitens
 Alba parthenice uelut
 Luteumue papauer.
 At, marite, ita me iuuent
 Caelites, nihilo minus (190)
 Pulcher es, neque te Venus
 Neglit. Sed abit dies.
 Perge ne remorare. 205
 Non diu remoratus es.
 Iam uenis. Bona te Venus (195)
 Iuuerit, quoniam palam
 Quae cupis capis et bonum
 Non abscondis amorem. 210
 β Ille pulueris Africei
 Siderumque micantium (200)
 Subducat numerum prius,
 Qui uostri numerare uolt
 Multa milia ludei. 215
 Ludite ut lubet et breui
 Liberos date. Non decet (205)
 Tam uetus sine liberis
 Nomen esse, sed indidem
 Semper ingenerari. 220

§'	<p>Torquatus uolo paruulus
Matris e gremio suae
Porrigens teneras manus,
Dulce rideat ad patrem
Semihiante labello.</p>	(210)
225
	<p>Sit suo similis patri
Mallio et facile inscieis
Noscitur ab omnibus,
Et pudicitiam suae
Matris indicet ore.</p>	(215)
230
	<p>Talis illius a bona
Matre laus genus approbet,
Qualis unica ab optima
Matre Telemacho manet
Fama Penelopeo.</p>	(220)
235
γ	<p>Claudite ostia uirgines.
Lusimus satis. At bonei
Coniuges, bene uiuite et
Munere assidue ualentem
Exercete iuuentam.</p>	(225)
240

LXII.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 55 9 66 88 10 10 9

IVVENES.

- a' VESPER adest, iuuenes, consurgite: Vesper Olympo
Expectata diu uix tandem lumina tollit.
Surgere iam tempus, iam pinguis linquere mensas,
Iam ueniet uirgo, iam dicetur hymenaeus.

Hymen O Hymenae, Hymen ades O Hymenae ! 5

VIRGINES.

- a'' Cernitis, innuptae, iuuenes? consurgite contra;
 Nimirum Oetaeos ostendit noctifer ignes.
 Sic certest; uiden ut perniciter exiluere?
 Non temere exiluere, canent quod uisere par est.
 Hymen O Hymenae, Hymen ades O Hymenae! 10

IVVENES.

- β Non facilis nobis, aequalis, palma parata est,
 Adspicite, innuptae secum ut meditata requaerunt.
 Non frustra meditantur, habent memorabile quod sit,
 Nec mirum, penitus quae tota mente laborant.
 Nos alio mentes, alio diuisimus aures, 15
 Iure igitur uincemur, amat uictoria curam.
 Quare nunc animos saltem committite uestros,
 Dicere iam incipient, iam respondere decebit.
 Hymen O Hymenae, Hymen ades O Hymenae.

VIRGINES.

- A' Hespere, qui caelo fertur crudelior ignis? 20
 Qui natam possis complexu auellere matris,
 Complexu matris retinentem auellere natam,
 Et iuueni ardenti castam donare pueram.
 Quid faciunt hostes capta crudelius urbe?
 Hymen O Hymenae, Hymen ades O Hymenae! 25

IVVENES.

- A'' Hespere, qui caelo lucet iucundior ignis?
 Qui despensa tua firmes conubia flamma,
 Quae pepigere uiri, pepigerunt ante parentes.
 Nec iuxere prius quam se tuus extulit ardor.
 Quid datur a diuis felici optatius hora? 30
 Hymen O Hymenae, Hymen ades O Hymenae!

VIRGINES.

B' Hesperus e nobis, aequalis. abstulit unam.

A sheet of dot-grid paper featuring a uniform grid of small black dots arranged in horizontal rows.

35

Hymen o Hymenae, Hymen ades o Hymenae!

IVVenes.

Namque tuo aduentu uigilat custodia semper,
Nocte latent fures, quos idem saepe revertens,
Hespere, mutato comprehendis nomine eosdem. (35)
At libet innuptis ficto te carpere questu. 45
Quid tum, si carpunt, tacita quem mente requirunt?

Hymen o Hymenae, Hymen ades o Hymenae !

VIRGINES.

I' Vt flos in septis secretus nascitur hortis,
Ignotus pecori, nullo contusus aratro, (40)
Quem mulcent aurae, firmat sol, educat imber;
Multi illum pueri, multae optauere puellae: 50

Idem cum tenui carptus defloruit ungui,
Nulli illum pueri, nullae optauere puellae :
Sic virgo, dum intacta manet, dum cara suis est ; (45)
Cum castum amisit polluto corpore florem,
Nec pueris iucunda manet, nec cara puellis.

Hymen o Hymenae. Hymen ades o Hymenae!

IVVENES.

R' Vt uidua in nudo uitis quae nascitur aruo,
 Nunquam se extollit, nunquam mitem educat uuam, (50)
 Sed tenerum prono deflectens pondere corpus, 60
 Iam iam contingit summum radice flagellum,
 Hanc nulli agricolae, nulli coluere iuuenci:
 At si forte eadem est ulmo coniuncta marito,
 Multi illam agricolae, multi accolueri iuuenci: (55)
 Sic virgo dum intacta manet, dum inculta senescit ; 65
 Cum par conubium maturo tempore adepta est,
 Cara viro magis et minus est inuisa parenti.

B' Et tu ne pugna cum tali coniuge virgo,
 Non aequom est pugnare, pater cui tradidit ipse, (60)
 Ipse pater cum matre, quibus parere necesse est. 70

• • • • •

Virginitas non tota tua est, ex parte parentum est,
 Tertia pars patrist, pars est data tertia matri,
 Tertia sola tua est : noli pugnare duobus,
 Qui genero sua iura simul cum dote dederunt. 75
 Hymen o Hymenae, Hymen ades o Hymenae !

LXIII.

Super alta vectus Attis celeri rate maria,
 Phrygium ut nemus citato cupide pede tetigit,
 Adiitque opaca silvis redimita loca deae,
 Stimulatus ibi furenti rabie, vagus animis,
 Deuoluit ile acuto sibi pondere silicis. 5
 Itaque ut relicta sensit sibi membra sine uiro,
 Etiam recente terrae sola sanguine maculans,
 Niueis citata cepit manibus leue typanum,
 Typanum, tubam Cybelles, tua, mater, initia,

Quatiensque terga taurei teneris cava digitis, 10
 Canere haec suis adorta est tremebunda comitibus.

- a** Agite ite ad alta, Gallae, Cybeles nemora simul,
 Simul ite, Dindymenae dominae uaga pecora,
 Alienæ quæ petentes uelut exules loca,
 Sectam meam executæ duce me mihi comites, 15
 Rapidum salum tulistis truculentaque pelagi,
 Et corpus euirasti Veneris nimio odio;

Hilarate aere citatis erroribus animum.
 Mora tarda mente cedat: simul ite, sequimini
 Phrygiam ad domum Cybelles, Phrygia ad nemora deæ, 20

- B** Vbi cymbalum sonat uox, ubi tympana reboant,
 Tibicen ubi canit Phryx curuo graue calamo,
 Vbi capita Maenades ui iaciunt ederigerae,
 Vbi sacra sancta acutis ululatibus agitant,
 Vbi sueuit illa diuae uolitare uaga cohors, 25
 Quo nos decet citatis celerare tripudiis.'

Simul haec comitibus Attis cecinit notha mulier,
 Thiasus repente linguis trepidantibus ululat,
 Leue tympanum remugit, caua cymbala recrepat,
 Viridem citus adit Idam properante pede chorus. 30
 Furibunda simul anhelans uaga uadit animam agens
 Comitata tympano Attis per opaca nemora dux,
 Veluti iuuenga uitans onus indomita iugi:
 Rapidae ducem sequuntur Gallæ properipedem.
 Itaque, ut domum Cybelles tetigere lassulae, 35
 Nimio e labore somnum capiunt sine Cerere.
 Piger his labante langore oculos sopor operit:
 Abit in quiete molli rabidus furor animi.
 Sed ubi oris aurei Sol radiantibus oculis
 Lustrauit aethera album, sola dura, mare ferum, 40

- Pepulitque noctis umbras uegetis sonipedibus,
 Ibi Somnus excitum Attin fugiens citus abiit :
 Trepidante eum recepit dea Pasithea sinu.
 Ita de quiete molli rapida sine rabie
 Simul ipse pectore Attis sua facta recoluit, 45
 Liquidaque mente uidit sine queis ubique foret,
 Animo aestuante rusum redditum ad uada tetulit.
 Ibi maria uasta uisens lacrimantibus oculis,
 Patriam allocuta maestast ita uoce miseriter.
- A a 'Patria o mei creatrix, patria o mea genetrix, 50
 Ego quam miser relinquens, dominos ut herifugae
 Famuli solent, ad Idae tetuli nemora pedem,
- β Vt apud niuem et ferarum gelida stabula forem,
 Et earum omnia adirem furibunda latibula,
 Vbinam aut quibus locis te positam, patria, reor ? 55
- B a Cupit ipsa pupula ad te sibi dirigere aciem,
 Rabie fera carens dum breve tempus animus est.
 β Egone a mea remota haec ferar in nemora domo ?
 Patria, bonis, amicis, genitoribus abero ?
 Abero foro, palaestra, stadio et gymnasiis ? 60
- γ Miser ah miser, querendum est etiam atque etiam, anime.
- Γ a Quod enim genus figuraest, ego non quod obierim ?
 Ego mulier, ego adolescens, ego ephebus, ego puer,
 Ego gymnasei fui flos, ego eram decus olei :
- β Mihi ianuae frequentes, mihi limina tepida, 65
 Mihi floridis corollis redimita domus erat,
 Linquendum ubi esset orto mihi Sole cubiculum.
- Δ a Ego nunc deum ministra et Cybeles famula ferar ?
 Ego Maenas, ego mei pars, ego uir sterilis ero ?
 β Ego uiridis algida Idae niue amicta loca colam ? 70
 Ego uitam agam sub altis Phrygiae columinibus,
 Vbi cerua siluicultrix, ubi aper nemoriuagus ?

- γ Iam iam dolet quod egi, iam iamque paenitet.'
 Roseis ut huic labellis sonitus *citus* abiit,
 Geminis deorum ad aures noua nuntia referens, 75
 Ibi iuncta iuga resoluens Cybele leonibus
 Laeuumque pecoris hostem stimulans ita loquitur.
 α 'Agedum' inquit 'age ferox *i*, face ut hunc furor *agitet*,
 Face uti furoris ictu redditum in nemora ferat,
 Mea libere nimis qui fugere imperia cupid. 80
 β Age caede terga cauda, tua uerbera patere,
 Face cuncta mugienti fremitu loca retonent,
 Rutilam ferox torosa ceruice quate iubam.'
 Ait haec minax Cybelle religatque iuga manu.
 Ferus ipse sese adhortans rapidum incitat animo,
 Vadit, fremit, refringit uirgulta pede uago.
 At ubi humida albicantis loca litoris adiit,
 Tenerumque uidit Attin prope marmora pelagi,
 Facit impetum: ille demens fugit in nemora fera:
 Ibi semper omne uitae spatium famula fuit. 85
 Dea, magna dea, Cybelle, dea, domina Dindymei,
 Procul a mea tuus sit furor omnis, hera, domo:
 Alios age incitatos, alios age rabidos.

LXIV.

1—49 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 11 10 9 7 543

- PELIACO quondam prognatae uertice pinus
 Dicuntur liquidas Neptuni nasce per undas
 Phasidos ad fluctus et fines Aeetaeos,
 Cum lecti iuuenes, Arguae robora pubis,
 Auratam optantes Colchis auertere pellem 5
 Ausi sunt uada salsa cita decurrere puppi,
 Caerula uerrentes abiegnis aequora palmis.
 Diua quibus retinens in summis urbibus arces

Ipsa leui fecit uolitatem flamine currum,
Pinea coniungens inflexae texta carinae.
Illa rudem cursu prima imbuit Amphitriten.

10

Quae simul ac rostro uentosum proscidit aequor,
Tortaue remigio spumis incanduit unda,
Emersere feri carenti e gurgite uultus
Aequoreae monstrum Nereides admirantes.
Illa, atque *baud* alia, uiderunt luce marinas
Mortales oculis nudato corpore Nymphas
Nutricum tenuis extantes e gurgite cano.
Tum Thetidis Peleus incensus fertur amore,
Tum Thetis humanos non despexit hymenaeos,
Tum Thetidi pater ipse iugandum Pelea sensit.

15

O nimis optato saeclorum tempore nati
Heroes, saluete, deum genus ! o bona mater !
Vos ego saepe meo uos carmine conpellabo.
Teque adeo eximie taedis felicibus aucte
Thessaliae columen Peleu, cui Iuppiter ipse,
Ipse suos diuum genitor concessit amores.
Tene Thetis tenuit pulcherrima Neptunine ?
Tene suam Tethys concessit ducere neptem,
Oceanusque, mari totum qui amplectitur orbem ?

25

Quae simul optato finitae tempore luces
Aduenere, domum conuentu tota frequentat
Thessalia, oppletur laetanti regia coetu :
Dona ferunt prae se, declarant gaudia uultu.
Deseritur Scyros, linquunt Phthiotica Tempe,
Crannonisque domos ac moenia Larisaea,
Pharsaliam coeunt, Pharsalia tecta frequentant.

35

Rura colit nemo, mollescunt colla iuuencis,
Non humilis curuis purgatur uinea rastris,
Non glebam prono conuellit uomere taurus,

40

Non falx attenuat frondatorum arboris umbram,
Squalida desertis rubigo infertur aratris.

Ipsius at sedes, quacunque opulenta recessit
Regia, fulgenti splendent auro atque argento.
Candet ebur soliis, collucent pocula mensae,
Tota domus gaudet regali splendida gaza. 45

Puluinar uero diuae geniale locatur
Sedibus in mediis, Indo quod dente politum
Tincta tegit roseo conchyli purpura fuco.

50—131 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 10 88 10 8 11 11 88

Haec uestis priscis hominum uariata figuris 50
Heroum mira uirtutes indicat arte.
Namque fluentiso prospectans litore Diae,
Thesea cedentem celeri cum classe tuetur
Indomitos in corde gerens Ariadna furores,
Necdum etiam sese quae uisit uisere credit,
Vt pote fallaci quae tum primum excita somno
Desertam in sola miseram se cernat harena.
Inmemor at iuuenis fugiens pellit uada remis,
Irrita uentosae linquens promissa procellae.

Quem procul ex alga maestis Minois ocellis,
Saxea ut effigies bacchantis, prospicit, eheu,
Prospicit et magnis curarum fluctuat undis,
Non flauo retinens subtilem uertice mitram,
Non coniecta leui uelatum pectus amictu,
Non tereti strophio lactentis uincta papillas,
Omnia quae toto delapsa e corpore passim
Ipsius ante pedes fluctus salis alludebant. 65

Set neque tum mitrae neque tum fluitantis amictus
Illa uicem curans toto ex te pectore, Theseu,
Toto animo, tota pendebat perdita mente. 70

Ah misera, assiduis quam luctibus externauit
 Spinosas Erycina serens in pectore curas,
 Illa tempestate, ferox quo ex tempore Theseus
 Egressus curuis e litoribus Piraci
 Attigit iniusti regis Gortynia tecta.

75

Nam perhibent olim crudeli peste coactam
 Androgeoneae poenas exoluere caedis
 Electos iuuenes simul et decus innuptarum
 Cecropiam solitam esse dapem dare Minotauro.
 Quis angusta malis cum moenia uexarentur, 80
 Ipse suum Theseus pro caris corpus Athenis
 Proicere optauit potius quam talia Cretam
 Funera Cecropiae nec funera portarentur,
 Atque ita nauem leti nitens ac lenibus auris
 Magnanimum ad Minoa uenit sedesq[ue] superbas. 85

Hunc simul ac cupido conspexit lumine uirgo
 Regia, quam suavis expirans castus odores
 Lectulus in molli complexu matris alebat,
 Quales Eurotae progignunt flumina myrtus,
 Aurae distinctos educit uerna colores, 90
 Non prius ex illo flagrantia declinauit
 Lumina, quam cuncto concepit corporeflammam
 Funditus atque imis exarsit tota medullis

Heu misere exagitans immitti corde furores
 Sancte puer, curis hominum qui gaudia misces, 95
 Quaeque regis Golgos quaeque Idalium frondosum,
 Qualibus incensam iactasti mente puellam
 Fluctibus, in flauo saepe hospite suspirantem!
 Quantos illa tulit languenti corde timores!
 Quanto saepe magis fulgore expalluit auri! 100
 Cum saeuum cupiens contra contendere monstrum
 Aut mortem oppeteret Theseus aut praemia laudis.

100

Non ingrata tamen frustra munuscula diuis
Promittens tacito succendit uota labello.

Nam uelut in summo quatientem brachia Tauro 105

Quercum, aut conigeram sudanti cortice pinum,
Indomitus turbo contorquens flamine robur
Eruit (illa procul radicitus exturbata
Prona cadit, lateque et cominus obuia frangens),
Sic domito saeuum prostrauit corpore Theseus 110
Nequicquam uanis iactantem cornua uentis.
Inde pedem sospes multa cum laude reflexit
Errabunda regens tenui uestigia filo,
Ne labyrintheis e flexibus egredientem
Tecti frustraretur inobseruabilis error. 115

Sed quid ego a primo digressus carmine plura
Commemorem, ut linquens genitoris filia uultum,
Vt consanguineae complexum, ut denique matris,
Quae misera in gnata deperdita lamentata est,
Omnibus his Thesei dulcem praeoptarit amorem, 120
Aut ut uecta ratis spumosa ad litora Diae,
Aut ut eam *dulci* deuinctam lumina somno
Liquerit immemori discedens pectore coniunx?

Saepe illam perhibent ardenti corde furentem
Clarisonas imo fudisse e pectore uoces, 125
Ac tum praeruptos tristem concendere montes,
Vnde aciem in pelagi uastos protenderet aestus,
Tum tremuli salis aduersas procurrere in undas
Mollia nudatae tollentem tegmina surae,
Atque haec extremis maestam dixisse querelis, 130
Frigidulos udo singultus ore cidentem.

132—201 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν ΙΙ ΙΙ ΙΖΙΖ + Ι4

A a ‘ Siccine me patriis auectam, perfide, ab aris,
Perfide, deserto liquisti in litore, Theseu ?

Siccine discedens neglecto numine diuum,
Inmemor ah deuota domum periuria portas?

135

B Nullane res potuit crudelis flectere mentis
Consilium? tibi nulla fuit clementia praesto,
Inmite ut nostri uellet miserescere pectus?

γ At non haec quondam nobis promissa dedisti
Voce: mihi non haec miserae sperare iubebas,
Sed connubia laeta, sed optatos hymenaeos,
Quae cuncta aerei discerpunt irrita uenti.

140

B α Tum iam nulla uiro iuranti femina credat,
Nulla uiri speret sermones esse fideles;
Quis dum aliquid cupiens animus praegestit apisci,
Nil metuunt iurare, nihil promittere parcunt:
Sed simul ac cupidae mentis satiata libido est,
Dicta nihil metuere, nihil periuria curant.

145

B Certe ego te in medio uersantem turbine leti
Eripui, et potius germanum amittere creui,
Quam tibi fallaci supremo in tempore deessem.

150

γ Pro quo dilaceranda feris dabor alitibusque
Praeda, neque iniacta tumulabor mortua terra.

Γ α Quaenam te genuit sola sub rupe leaena,
Quod mare conceptum spumantibus expuit undis,
Quae Syrtis, quae Scylla rapax, quae uasta Carybdis,
Talia qui reddis pro dulci praemia uita?

155

B Si tibi non cordi fuerant connubia nostra,
Saeua quod horrebas prisci pracepta parentis,
At tamen in uestras potuisti ducere sedes,
Quae tibi iocundo famularer serua labore,
Candida permulcens liquidis uestigia lymphis,
Purpureaue tuum consternens ueste cubile.

160

γ Sed quid ego ignaris nequicquam conquerar auris,
 Externata malo, quae nullis sensibus auctae
 Nec missas audire queunt nec reddere uoces?
 Ille autem prope iam mediis uersatur in undis,
 Nec quisquam appetet uacula mortalis in alga.
 Sic nimis insultans extremo tempore saeuia
 Fors etiam nostris inuidit questibus auris.

165

Δ γ Iuppiter omnipotens, utinam ne tempore primo
 Gnosia Cecropiae tetigissent litora puppes,
 Indomito nec dira ferens stipendia tauro,
 Perfidus in Creta religasset nauita funem,
 Nec malus hic celans dulci crudelia forma
 Consilia, in nostris requiesset sedibus hospes!

175

β Nam quo me referam? quali spe perdita nitor?
 Idomeneosne petam montes? a gurgite lato
 Discernens ponti truculentum diuidit aequor.
 An patris auxilium sperem? quemne ipsa reliqui
 Respersum iuuenem fraterna caede secuta?
 Coniugis an fido consoler memet amore?
 Quine fugit lentos incuruans gurgite remos?

180

a Praeterea nullo litus, sola insula, tecto,
 Nec patet egressus pelagi cingentibus undis:
 Nulla fugae ratio, nulla spes: omnia muta,
 Omnia sunt deserta, ostentant omnia letum.

185

'Επωδός.

a Non tamen ante mihi languescent lumina morte,
 Nec prius a fesso secedent corpore sensus,
 Quam iustum a diuis exposcam prodita mulctam,
 Caelestumque fidem postrema comprecer hora.

190

β Quare facta uirum mulctantes uindice poena,
 Eumenides, quibus anguino redimita capillo
 Frons expirantis praeportat pectoris iras,

γ Huc huc aduentate, meas audite querelas,
Quas ego, uae miserae, extremis proferre medullis
Cogor inops, ardens, amenti caeca furore.

δ Quae quoniam uerae nascuntur pectore ab imo,
Vos nolite pati nostrum uanescere luctum,
Sed quali solam Theseus me mente reliquit,
Tali mente, deae, funestet seque suosque.'

202—264 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 13 10 3 10 13 + 14

Has postquam maesto profudit pectore uoces,
Supplicium saeuis exposceus anxia factis,
Annuit inuicto caelestum numine rector,
Quo motu tellus atque horrida contremuere
Aequora concussitque micantia sidera mundus.
Ipse autem caeca mentem caligine Theseus
Consitus oblio dimisit pectore cuncta,
Quae mandata prius constanti mente tenebat,
Dulcia nec maesto sustollens signa parenti
Sospitem Erechtheum se ostendit uisere portum.
Namque ferunt olim, classi cum moenia diuae
Linquentem gnatum uentis concrederet Aegeus,
Talia complexum iuueni mandata dedisse.

A α 'Gnate mihi longa iocundior unice uita,
Gnate, ego quem in dubios cogor dimittere casus,
Reddite in extrema nuper mihi fine senectae,

β Quandoquidem fortuna mea ac tua feruida uirtus
Eripit inuito mihi te, cui languida nondum
Lumina sunt gnati cara saturata figura,

γ Non ego te gaudens laetanti pectore mittam,
· Nec te ferre sinam fortunae signa secundae,

δ Sed primum multas expromam mente querelas,
Canitiem terra atque infuso puluere foedans,

195

200

205

210

215

220

Inde infecta uago suspendam lintea malo,
225
Nosros ut luctus nostraequae incendia mentis
Carbasus obscurata dicet ferrugine Hibera.

- B *a* Quod tibi si sancti concesserit incola Itoni,
Quae nostrum genus ac sedes defendere Erechthei
Annuit, ut tauri respertas sanguine dextram, 230
y Tum uero facito ut memori tibi condita corde
Haec uigeant mandata, nec ulla oblitteret aetas;
β Ut simul ac nostros inuisent lumina collis,
Funestam antennae deponant undique uestem,
Candidaque intorti sustollant uela rudentes, 235
δ Quam primum cernens ut laeta gaudia mente
Agnoscam, cum te reducem aetas prospера sistet.
Haec mandata prius constanti mente tenentem
Thesea ceu pulsae uentorum flamine nubes,
Aereum niuei montis liquere cacumen. 240
At pater, ut summa prospectum ex arce petebat,
Anxia in assiduos absumens lumina fletus,
Cum primum inflati conspexit lintea ueli,
Praecipitem sese scopulorum e uertice iecit,
Amisso credens immiti Thesea fato. 245
Sic funesta domus ingressus tecta paterna
Morte ferox Theseus, qualem Minoidi luctum
Obtulerat mente inmemori talem ipse recepit.
Quae tamen aspectans cedentem maesta carinam
Multiplices animo uoluebat saucia curas. 250

At parte ex alia florens uolitabat Iacchus
Cum thiaso Satyrorum et Nysigenis Silenis,
Te quaerens, Ariadna, tuoque incensus amore.
Qui tum alacres passim lymphata mente furebant
Euohe bacchantes, euohe capita inflectentes. 255

Harum pars tecta quatiebant cuspide thyrso,
 Pars e diuulso iactabant membra iuuenco,
 Pars sese tortis serpentibus incingebant,
 Pars obscura cauis celerabant orgia cistis,
 Orgia, quae frustra cupiunt audire profani,
 Plangebant aliae proceris tympana palmis,
 Aut tereti tenuis tinnitus aere ciebant,
 Multis raucisonos efflabant cornua bombos
 Barbaraque horribili stridebat tibia cantu.

260

265—322 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 13 16 13 16

Talibus amplifice uestis decorata figuris 265
 Puluinar complexa suo uelabat amictu.
 Quae postquam cupide spectando Thessala pubes
 Expleta est, sanctis coepit decadere diuis.
 Hic, qualis flatu placidum mare matutino.
 Horrificans Zephyrus procliwas incitat undas,
 Aurora exoriente uagi sub limina Solis,
 Quae tarde primum clementi flamine pulsae
 Procedunt, leuiter resonant plangore cachinni,
 Post uento crescente magis magis increbescunt,
 Purpureaque procul nantes ab luce refulgent;
 Sic tum uestibuli linquentes regia tecta
 At se quisque uago passim pede discedebant.

270

275

- Quorum post abitum princeps e vertice Pelei
 Aduenit Chiron portans siluestria dona :
 Nam quodcunque ferunt campi, quos Thessala magnis 280
 Montibus ora creat, quos propter fluminis undas
 Aura parit flores tepidi fecunda Fauoni,
 Hos indistinctis plexos tulit ipse corollis,
 Quo permulsa domus iocundo risit odore.
 Confestim Penios adest, uiridantia Tempe,
 Tempe, quae siluae cingunt super impendentes,

285

- Magnessum linquens Doris celebranda choreis,
 Non uacuos: namque ille tulit radicitus altas
 Fagos ac recto proceras stipite laurus,
 Non sine nutanti platano lentaque sorore 290
 Flammati Phaethontis et aerea cupressu.
 Haec circum sedes late contexta locauit,
 Vestibulum ut molli uelatum fronde uireret.
- Post hunc consequitur sollerti corde Prometheus,
 Extenuata gerens ueteris uestigia poenae, 295
 Quam quondam silici restrictus membra catena
 Persoluit pendens e uerticibus praeruptis.
 Inde pater diuum sancta cum coniuge natisque
 Aduenit caelo, te solum, Phoebe, relinquens,
 Vnigenamque simul cultricem montibus Idri: 300
 Pelea nam tecum pariter soror aspernata est,
 Nec Thetidis taedas uoluit celebrare iugalis.
 Qui posquam niueis flexerunt sedibus artus,
 Large multiplici constructae sunt dape mensae,
 Cum interea infirmo quatientes corpora motu 305
 Veridicos Parcae coeperunt edere cantus.
- His corpus tremulum complectens undique uestis
 Candida purpurea talos incinxerat ora,
 At roseo niueae residebant vertice uitiae,
 Aeternumque manus carpebant rite laborem. 310
 Laeua colum molli lana retinebat amictum,
 Dextera tum leuiter deducens fila supinis
 Formabat digitis, tum prono in pollice torquens
 Libratum tereti uersabat turbine fusum,
 Atque ita decerpens aequabat semper opus dens, 315
 Laneaque aridulis haerebant morsa labellis,
 Quae prius in leui fuerant extantia filo:
 Ante pedes autem candardis mollia lanae
 Vellera uirgati custodibant calathisci.

Haec tum clarisona pellentes uellera uoce 320
Talia diuino fuderunt carmine fata,
Carmine, perfidiae quod post nulla arguet aetas.

323—381 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 5 6 4 5 × 5 4 6 10

- a' O decus eximium magnis uirtutibus augens,
Emathiae tutamen opis, clarissime nato,
Accipe, quod laeta tibi pandunt luce sorores,
Veridicum oraculum : sed uos, quae fata sequuntur, 325
Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

b' Adueniet tibi iam portans optata maritis
Hesperus, adueniet fausto cum sidere coniunx,
Quae tibi flexanimo mentis perfundat amorem,
Languidulosque paret tecum coniungere somnos, 330
Leuia substernens robusto brachia collo.
Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

y' Nulla domus tales unquam contexit amores,
Nullus amor tali coniunxit foedere amantes,
Qualis adest Thetidi, qualis concordia Peleo. 335
Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

d' Nascetur uobis expers terroris Achilles,
Hostibus haud tergo, sed forti pectore notus,
Qui persaepe uago uictor certamine cursus
Flammea praeuertet celeris uestigia ceruae. 340
Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

d'' Non illi quisquam bello se conferet heros,
Cum Phrygii Teucro manabunt sanguine *campi*.
Troicaque obsidens longinquo moenia bello,
Periuri Pelopis uastabit tertius heres. 345
Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

d''' Illius egregias uirtutes claraque facta
Saepe fatebuntur gnatorum in funere matres,

- Cum incuruo canos soluent a uertice crines,
 Putridaque infirmis uariabunt pectora palmis.
 Currite ducentes subtegmina, currite, fusi. 350
- δ''* Namque uelut densas praecerpens cultor aristas
 Sole sub ardenti flauentia demetit arua,
 Troiugenum infesto prosternens corpora ferro
 Currite ducentes subtegmina, currite, fusi. 355
- δ'''* Testis erit magnis uirtutibus unda Scamandri,
 Quae passim rapido diffunditur Hellesponto,
 Cuius iter caesis angustans corporum aceruis
 Alta tepefaciet permixta flumina caede. 360
 Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
- γ''* Denique testis erit morti quoque reddita praeda,
 Cum teres excuso coaceruatum aggere bustum
 Excipiet niae percussae uirginis artus.
 Currite ducentes subtegmina, currite, fusi. 365
- β'* Nam simul ac fessis dederit fors copiam Achiuis
 Vrbis Dardaniae Neptunia soluere uincla,
 Alta Polyxenia madefient caede sepulcra,
 Quae, uelut ancipiti succumbens uictima ferro,
 Proiciet truncum summisso poplite corpus.
 Currite ducentes subtegmina, currite, fusi. 370
- a''* Quare agite optatos animi coniungite amores.
 Accipiat coniunx felici foedere diuam,
 Dedatur cupidio iam dudum nupta marito.
 Currite ducentes subtegmina, currite, fusi. 375
- a'''* Non illam nutrix orienti luce reuisens
 Hesterno collum poterit circumdare filo,
 Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

a''' Anxia nec mater discordis maesta puellae
 Secubitu caros mittet sperare nepotes.
 Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

380

382—408 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 2 3 10 10 2

Talia praefantes quondam felicia Pelei
 Carmina diuino cecinerunt pectore Parcae.
 Praesentes namque ante domos inuisere castas
 Heroum, et sese mortali ostendere coetu,
 Caelicolae nondum spreta pietate solebant.

385

Saepe pater diuum templo in fulgente reuisens,
 Annua cum festis uenissent sacra diebus,
 Conspergit terra centum procumbere tauros.
 Saepe uagus Liber Parnasi uertice summo
 Thyadas effusis euantis crinibus egit,
 Cum Delphi tota certatim ex urbe ruentes
 Acciperent laeti diuum fumantibus aris.
 Saepe in letifero belli certamine Mauors
 Aut rapidi Tritonis hera aut Ramnusia uirgo
 Armatas hominum est praesens hortata cateruas.

390

395

Sed postquam tellus scelere est imbuta nefando,
 Iustitiamque omnes cupida de mente fugarunt,
 Perfudere manus fraterno sanguine fratres,
 Destitit extinctos natus lugere parentes,
 Optauit genitor primaeui funera nati,
 Liber ut innuptae poteretur flore nouercae,
 Ignaro mater substernens se impia nato
 Impia non uerita est diuos scelerare parentes,
 Omnia fanda nefanda malo permixta furore
 Iustificam nobis mentem auertere deorum.
 Quare nec talis dignantur uisere coetus,
 Nec se contingi patiuntur lumine claro.

400

405

LXV.

πχῆμα κατ' ἀριθμὸν 8 (44) 6, 46

ETSI me assiduo confectum cura dolore
 Seuocat a doctis, Ortale, uirginibus,
 Nec potis est dulcis Musarum expromere fetus
 Mens animi, tantis fluctuat ipsa malis:

Namque mei nuper Lethaeo in gurgite fratriis
 Pallidulum manans alluit unda pedem,
 Troia Rhoeteo quem subter litore tellus
 Ereptum nostris obterit ex oculis.

Alloquar, audiero nunquam tua loquentem,
 Nunquam ego te, uita frater amabilior,
 Aspiciam posthac? at certe semper amabo,
 Semper maesta tua carmina morte tegam,
 Qualia sub densis ramorum concinit umbris
 Daulias, absumpti fata gemens Itylei.

Sed tamen in tantis maeroribus, Ortale, mitto
 Haec expressa tibi carmina Battiae,
 Ne tua dicta uagis nequicquam credita uentis
 Effluxisse meo forte putas animo.

Vt missum sponsi furtiuo munere malum
 Procurrit casto uirginis e gremio,
 Quod miserae oblita molli sub ueste locatum,
 Dum aduentu matris prosilit, excutitur:
 Atque illud prono praeceps agitur decursu,
 Huic manat tristi conscius ore rubor.

5

10

15

20

LXVI.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 14 12 12 12 14 14 + 16

- OMNIA qui magni dispexit lumina mundi,
 Qui stellarum ortus comperit atque obitus,
 Flammeus ut rapidi solis nitor obscuretur,
 Vt cedant certis sidera temporibus,
 Vt Triuiam furtim sub Latmia saxa relegans 5
 Dulcis amor gyro deuocet aereo,
 Idem me ille Conon caelesti numine uidit
 E Beroniceo uertice caesariem
 Fulgentem clare, quam multis illa dearum
 Leuia protendens brachia pollicita est, 10
 Qua rex tempestate nouo auctus hymenaeo
 Vastatum finis iuerat Assyrios,
 Dulcia nocturnae portans uestigia rixae,
 Quam de uirgineis gesserat exuuisiis.
- Estne nouis nuptis odio Venus? anne parentum 15
 Frustrantur falsis gaudia lacrimulis,
 Vbertim thalami quas intra limina fundunt?
 Non, ita me diui, uera gemunt, iuerint.
 Id mea me multis docuit regina querelis
 Inuisente nouo praelia torua uiro. 20
 At tu non orbum luxti deserta cubile,
 Sed fratrī cari flebile discidium?
 Cum penitus maestas exedit cura medullas!
 Vt tibi tunc toto pectore sollicitae
 Sensibus ereptis mens excidit! at te ego certe 25
 Cognoram a parua uirgine magnanimam.
- Anne bonum oblita es facinus, quo regium adepta's
 Coniugium, quod non fortior ausit alis?

Sed tum maesta uirum mittens quae uerba locuta es!

Iuppiter, ut tristi lumina saepe manu!

30

Quis te mutauit tantus deus? an quod amantes

Non longe a caro corpore abesse uolunt?

Atque ibi me cunctis pro dulci coniuge diuis

Non sine taurino sanguine pollicita es,

Si redditum tetulisset. Is haut in tempore longo

35

Captam Asiam Aegypti finibus addiderat.

Quis ego pro factis caelesti reddita coetu

Pristina uota nouo munere dissoluo.

Inuita, o regina, tuo de uertice cessi,

Invita: adiuro teque tuumque caput,

40

Digna ferat quod si quis inaniter adiurari:

Sed qui se ferro postulet esse parem?

Ille quoque euersus mons est, quem maximum in oris

Progenies Thiae clara superuehitur,

Cum Medi peperere nouum mare, cumque iuuentus

45

Per medium classi barbara nauit Athon.

Quid facient crines, cum ferro talia cedant?

Iuppiter, ut Chalybum omne genus pereat,

Et qui principio sub terra quaerere uenas

Instituit ac ferri stringere duritiem!

50

Abiunctae paulo ante comae mea fata sorores

Lugebant, cum se Memnonis Aethiopis

Unigena impellens nutantibus aera pennis

Obtulit Arsinoes Locridos ales equos,

Isque per aetherias me tollens abuolat umbras

55

Et Veneris casto collocat in gremio.

Ipsa suum Zephyritis eo famulum legarat,

Graia Canopieis incola litoribus.

Hic iuueni Ismario ne solum in limine caeli

Ex Ariadneis aurea temporibus

60

Fixa corona foret, sed nos quoque fulgeremus

Deuotae flavi uerticis exuuiae,
Vuidulum a fluctu cedentem ad templa deum me
Sidus in antiquis diua nouum posuit :

- 65
- Virginis et saeui contingens namque leonis
Lumina, Callisto iuxta Lycaoniam,
Vertor in occasum, tardum dux ante Booten,
Qui uix sero alto mergitur Oceano.
Sed quanquam me nocte premunt uestigia diuum,
Lux autem canae Tethyi restituit,
(Pace tua fari hic liceat, Ramnusia virgo,
Namque ego non ullo uera timore tegam,
Nec si me infestis discerpent sidera dictis,
Condita quin ueri pectoris euoluam) :
Non his tam laetor rebus, quam me afore semper, 75
Afore me a dominae uertice discrucior,
Quicum ego, dum virgo quondam fuit, omnibus expers
Vnguentis, una millia multa bibi.
- Nunc uos, optato quas iunxit lumine taeda,
Non post unanimis corpora coniugibus 80
Tradite nudantes reiecta ueste papillas,
Quin iucunda mihi munera libet onyx,
Vester onyx, casto petitis quae iura cubili.
Sed quae se impuro dedit adulterio,
Illius a mala dona leuis bibat irrita puluis : 85
Namque ego ab indignis praemia nulla peto,
Sed magis, o nuptae, semper concordia uostras
Semper amor sedes incolat assiduus.
- Tu uero, regina, tuens cum sidera diuam
Placabis festis luminibus Venerem, 90
Sanguinis expertem non iusseris esse tuam me,
Sed potius largis affice muneribus.
Sidera corruerent utinam, coma regia fiam,
Proximus Hydrochoi fulgeret Oarion !

LXVII.

CATVLLVS.

O dulci iucunda uiro, iucunda parenti,
 Salue, teque bona Iuppiter auctet ope,
 Ianua, quam Balbo dicunt seruisse benigne
 Olim, cum sedes ipse senex tenuit,
 Quamque ferunt rursus nato seruisse maligne, 5
 Postquam es porrecto tacta marita sene.
 Dic agendum nobis, quare mutata feraris
 In dominum ueterem deseruisse fidem.

IANVA.

Non (ita Caecilio placeam, cui tradita nunc sum)
 Culpa mea est, quanquam dicitur esse mea, 10
 Nec peccatum a me quisquam potest dicere quicquam:
 Verum 'st os populi 'ianua,' Quinte, 'facit,'
 Qui, quacunque aliquid reperitur non bene factum,
 Ad me omnes clamant: ianua, culpa tua est.

CATVLLVS.

Non istuc satis est uno te dicere uerbo, 15
 Sed facere ut quiuis sentiat et uideat.

IANVA.

Qui possum? nemo quaerit nec scire laborat.
 Nos uolumus: nobis dicere ne dubita.

CATVLLVS.

Primum igitur, uirgo quod fertur tradita nobis,
 Falsum est. Non illam uir prior attigerit, 20
 Languidior tenera cui pendens sicula beta
 Nunquam se medium sustulit ad tunicam:
 Sed pater illius gnati uiolasse cubile
 Dicitur et miseram conscelerasse domum,

Siue quod impia mens caeco flagrabat amore,
25
 Seu quod iners sterili semine natus erat,
Vt quaerendum unde unde foret neruosius illud,
 Quod posset zonam soluere uirgineam.

CATVLLVS.

Egregium narras mira pietate parentem,
30
 Qui ipse sui gnati minxerit in gremium.

IANVA.

Atqui non solum hoc se dicit cognitum habere
 Brixia Chinea supposita specula,
Flauus quam molli percurrit flumine Mella,
 Brixia Veronae mater amata meae,
Sed de Postumio et Corneli narrat amore,
 Cum quibus illa malum fecit adulterium.
Dixerit hic aliquis: quid? tu isthaec, ianua, nosti?
 Cui nunquam domini limine abesse licet,
Nec populum auscultare, sed hic suffixa tigillo
 Tantum operire soles aut aperire domum?
Saepe illam audiui furtiuia uoce loquentem
 Solam cum ancillis haec sua flagitia,
Nomine dicentem quos diximus, ut pote quae mi
 Speret nec linguam esse nec auriculam.
Praeterea addebat quendam, quem dicere nolo
 Nomine, ne tollat rubra supercilia.
Longus homo est, magnas quo iites intulit olim
 Falsum mendaci uentre puerperium.

LXVIII.

1—40 σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 14 12 14

Qyod mihi fortuna casuque oppressus acerbo
 Conscriptum hoc lacrimis mittis epistolium,

Naufragum ut electum spumantibus aequoris undis
 Subleuem et a mortis limine restituam,
Quem neque sancta Venus molli requiescere somno 5
 Desertum in lecto caelibe perpetitur,
 Nec ueterum dulci scriptorum carmine Musae
 Oblectant, cum mens anxia peruigilat,
 Id gratum est mihi, me quoniam tibi dicas amicum,
 Muneraque et Musarum hinc petis et Veneris: 10
 Sed tibi ne mea sint ignota incommoda, Malli,
 Neu me odisse putas hospitis officium,
 Accipe, quis merser fortunae fluctibus ipse,
 Ne amplius a misero dona beata petas.

Tempore quo primum uestis mihi tradita pura est, 15
 Iucundum cum aetas florida uer ageret,
 Multa satis lusi: non est dea nescia nostri,
 Quae dulcem curis miscet amaritem:
 Sed totum hoc studium, luctu fraterna mihi mors
 Abstulit. O misero frater adempte mihi, 20
 Tu mea tu moriens fregisti commoda, frater,
 Tecum una tota est nostra sepulta domus,
 Omnia tecum una perierunt gaudia nostra,
 Quae tuus in uita dulcis alebat amor.
 Cuius ego interitu tota de mente fugaui 25
 Haec studia atque omnis delicias animi.

Quare, quod scribis Veronae turpe Catullo
 Esse, quod hic quisquis de meliore nota
 Frigida deserto tepefacit membra cubili,
 Id, Malli, non est turpe, magis miserum est. 30
 Ignosces igitur, si, quae mihi luctus ademit,
 Haec tibi non tribuo munera, cum nequeo.
 Nam, quod scriptorum non magna est copia apud me,
 Hoc fit, quod Romae uiuimus: illa domus,
 Illa mihi sedes, illic mea carpitur aetas: 35,

- Iam prece Pollucis, iam Castoris implorata, (65)
 Tale fuit nobis Mallius auxilium.
 Is clausum lato patefecit limite campum,
 Isque domum nobis isque dedit dominam, 70
 Ad quam communes exerceceremus amores.
 Quo mea se molli candida diva pede (70)
 Intulit et trito fulgentem in limine plantam
 Innixa arguta constituit solea.
- Conjugis ut quondam flagrans aduenit amore 75
 Protesilaeam Laudamia domum
 Incep tam frustra, nondum cum sanguine sacro (75)
 Hostia caelestis pacificasset heros.
 Nil mihi tam ualde placeat, Ramnusia virgo,
 Quod temere inuitis suscipiatur heris. 80
 Quam iejuna pium desideret ara cruorem,
 Docta est amissio Laudamia uiro, (80)
 Coniugis ante coacta noui dimittere collum,
 Quam ueniens una atque altera rursus hiems
 Noctibus in longis auidum saturasset amorem, 85
 Posset ut abrupto uiuere coniugio,
 Quod scibant Parcae non longo tempore abisse, (85)
 Si miles muros isset ad Iliacos:
- Nam tum Helenae raptu primores Argiuorum
 Cooperat ad sese Troia ciere uiros, 90
 Troia (nefas) commune sepulcrum Asiae Europaeque,
 Troia uirum et uirtutum omnium acerba cinis, (90)
- Quae ueter id nostro letum miserable fratri
 Attulit. Hei misero frater adempte mihi,
 Hei misero fratri iucundum lumen ademptum, 95
 Tecum una tota est nostra sepulta domus,
 Omnia tecum una perierunt gaudia nostra, (95)
 Quae tuus in uita dulcis alebat amor.

- Quem nunc tam longe non inter nota sepulcra
 Nec prope cognatos compositum cineres, 100
 Sed Troia obscena, Troia infelice sepultum
 Detinet extremo terra aliena solo. (100)
- Ad quam tum properans fertur simul undique pubes
 Graeca penetralis deseruisse focos,
 Ne Paris abducta gausus libera moecha 105
 Otia pacato degeret in thalamo.
- Quo tibi tum casu, pulcherrima Laudamia, (105)
 Ereptum est uita dulcius atque anima
 Coniugium: tanto te absorbens uertice amoris
 Aestus in abruptum detulerat barathrum,
 Quale ferunt Grai Pheneum prope Cylleneum 110
 Siccarι emulsa pingue palude solum,
 Quod quondam caesis montis fodisse medullis
 Audit falsiparens Amphitryoniades,
 Tempore quo certa Stymphalia monstra sagitta 115
 Perculit imperio deterioris heri,
 Pluribus ut caeli tereretur ianua diuis, (115)
 Hebe nec longa uirginitate foret.
 Sed tuus altus amor barathro fuit altior illo,
 Qui dominum domitum ferre iugum docuit. 120
- Nam neque tam carum confecto aetate parenti
 Vna caput seri nata nepotis alit, (120)
 Qui, cum diuitiis uix tandem inuentus auitis
 Nomen testatas intulit in tabulas,
 Impia derisi gentilis gaudia tollens, 125
 Suscit a cano uolturium capiti:
 Nec tantum niueo gauisa est ulla columbo
 Compar, quae multo dicitur improbius
 Oscula mordenti semper decerpere rostro;
 Quanquam praecipue multiuola est mulier. 130

Sed tu horum magnos uicisti sola furores,
Vt semel es flauo conciliata uiro. (130)

Aut nihil aut paulo cui tum concedere digna,
 Lux mea se nostrum contulit in gremium,
 Quam circumcursans hinc illinc saepe Cupido 135
 Fulgebat crocina candidus in tunica.
 Quae tamen etsi uno non est contenta Catullo,
 Rara uerecundae furta feremus herae, (135)
 Ne nimium simus stultorum more molesti.
 Saepe etiam Iuno, maxima caelicolum,
 Coniugis in culpa flagrantem contudit iram,
 Noscens omniuoli plurima furta Iouis. (140)

At, quia nec diuis homines componier aequum est,

145

150

155

160

Nec tamen illa mihi decstra deducta paterna
 Flagrantem Assyrio uenit odore domum,
 Sed furtiuia dedit mira munuscula nocte, 165 (145)
 Ipsius ex ipso dempta uiri gremio.
 Quare illud satis est, si nobis is datur unus,
 Quem lapide illa diem candidiore notat.

Hoc tibi, quod potui, confectum carmine munus
 Pro multis, Alli, redditur officiis, 170 (150)
 Ne uestrum scabra tangat rubigine nomen
 Haec atque illa dies atque alia atque alia.
 Huc addent diui quam plurima, quae Themis olim
 Antiquis solita, est munera ferre piis.
 Sitis felices et tu simul et tua uita, 175 (155)
 Et domus ipsa in qua lusimus et domina,
 Et qui principio nobis rem condidit Anser,
 A quo sunt primo omnia nata bona.
 Et longe ante omnes mihi quae me carior ipso est,
 Lux mea, qua uiua uiuere dulce mihi est. 180 (160)

LXIX.

NOLI admirari, quare tibi femina nulla,
 Rufe, uelit tenerum supposuisse femur,
 Non si illam rarae labefactes munere uestis
 Aut perluciduli deliciis lapidis.

Laedit te quaedam mala fabula, qua tibi fertur 5
 Valle sub alarum trux habitare caper.
 Hunc metuant omnes : neque mirum : nam mala ualde est
 Bestia, nec quicum bella puella cubet.
 Quare aut crudelem nasorum interface pestem,
 Aut admirari desine cur fugiunt. 10

LXX.

NVLLI se dicit mulier mea nubere malle
 Quam mihi, non si se Iuppiter ipse petat.
 Dicit: sed mulier cupido quod dicit amanti,
 In uento et rapida scribere oportet aqua.

LXXI.

Si quo, Virro, bono sacer alarum obstitit hircus,
 Aut si quem merito tarda podagra secat,
 Aernulus iste tuus, qui uestrum exercet amorem,
 Mirifice est a te nactus utrumque malum.
 Nam quotiens futuit, totiens ulciscitur ambos :
 Illam affigit odore, ipse perit podagra. 5

LXXII.

DICEBAS quondam solum te nosse Catullum,
 Lesbia, nec prae me uelle tenere Iouem.
 Dilexi tum te non tantum ut vulgus amicam,
 Sed pater ut gnatos diligit et generos.

Nunc te cognoui: quare etsi impensius uror,
 Multo mei tamen es uilior et leuior.
 Qui potis est? inquis. Quod amantem iniuria talis
 Cogit amare magis, sed bene uelle minus. 5

LXXIII.

DESINE de quoquam quicquam bene uelle mereri,
 Aut aliquem fieri posse putare pium.
 Omnia sunt ingrata, nihil fecisse benigne
Prodest, imo etiam taedet obestque magis;
 Vt mihi, quem nemo grauius nec acerbius urget,
 Quam modo qui me unum atque unicum amicum habuit. 5

LXXIV.

GELLIVS audierat patruum obiurgare solere,
 Siquis delicias diceret aut faceret.
 Hoc ne ipsi accideret, patrui perdepsuit ipsam
 Vxorem et patruum reddidit Harpocratem.
 Quod uoluit fecit: nam, quamuis inrumet ipsum
 Nunc patruum, uerbum non faciet patruus. 5

LXXVIII.

GALLVS habet fratres, quorum est lepidissima coniunx
 Alterius, lepidus filius alterius.
 Gallus homo est bellus: nam dulces iungit amores,
 Cum puero ut bello bella puella cubet.
 Gallus homo est stultus, nec se uidet esse maritum, 5
 Qui patruus patrui monstret adulterium.

LXXIX.

LESBIVS est pulcher: quid ni? quem Lesbia malit
 Quam te cum tota gente, Catulle, tua.
 Sed tamen hic pulcher uendat cum gente Catullum,
 Si tria natorum suauia reppererit.

LXXX.

QVID dicam, Gelli, quare rosea ista labella
 Hiberna fiant candidiora niue,
 Mane domo cum exis et cum te octaua quiete
 E molli longo suscitat hora die?
 Nescio quid certe est: an uere fama susurrat 5
 Grandia te medii tenta uorare uiri?
 Sic certe est: clamant Victoris rupta miselli
 Ilia, et emulso labra notata sero.

LXXXI.

NEMONE in tanto potuit populo esse, Iuuenti,
 Bellus homo, quem tu diligere inciperes,
 Praeterquam iste tuus moribunda a sede Pisauri
 Hospes inaurata pallidior statua,
 Qui tibi nunc cordi est, quem tu praeponere nobis 5
 Audes, et nescis quod facinus facias.

LXXXII.

QVINTI, si tibi uis oculos debere Catullum
 Aut aliud si quid carius est oculis,
 Eripere ei noli, multo quod carius illi
 Est oculis seu quid carius est oculis.

LXXXIII.

LESBIA mi praesente uiro mala plurima dicit:
 Haec illi fatuo maxima laetitia est.
 Mule, nihil sentis: si nostri oblita taceret,
 Sana esset: nunc quod gannit et obloquitur,
 Non solum meminit, sed, quae multo acrior est res, 5
 Irata est: hoc est, uritur et loquitur.

LXXXIV.

CHOMMODA dicebat, si quando commoda uellet
 Dicere, et insidias Arrius hinsidias,
 Et tum mirifice sperabat se esse locutum,
 Cum quantum poterat dixerat hinsidias.
 Credo, sic mater, sic Liber auunculus eius, 5
 Sic maternus auus dixerat atque auia.
 Hoc misso in Syriam requierant omnibus aures:
 Audibant eadem haec leniter et leuiter,
 Nec sibi postilla metuebant talia uerba,
 Cum subito affertur nuntius horribilis, 10

Ionios fluctus, posquam illuc Arrius isset,
Iam non Ionios esse, sed Hionios.

LXXXV.

ODI et amo: quare id faciam, fortasse requiris.
Nescio, sed fieri sentio et excrucior.

LXXXVI.

QVINTIA formosa est multis, mihi candida, longa,
Recta est: haec ego sic singula confiteor.
Totum illud formosa nego: nam nulla uenustas,
Nulla in tam magno est corpore mica salis.
Lesbia formosa est, quae cum pulcherrima tota est, 5
Tum omnibus una omnes surripuit Veneres.

LXXXVII, et LXXV.

NVLLA potest mulier tantum se dicere amatam
Vere, quantum a me Lesbia amata mea es.
Nulla fides nullo frui unquam foedere tanta,
Quanta in amore tuo ex parte reperta mea est.
Nunc est mens diducta tua, mea Lesbia, culpa, 5
Atque ita se officio perdidit ipsa suo,
Vt iam nec bene uelle queat tibi, si optima fias,
Nec desistere amare, omnia si facias.

LXXVI.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 10 (6 4) 4 10 (64)

SIQVA recordanti benefacta priora uoluptas
Est homini, cum se cogitat esse pium,
Nec sanctam uiolasse fidem, nec foedere in ullo
Diuum ad fallendos numine abusum homines,
Multa parata manent in longa aetate, Catulle, 5
Ex hoc ingrato gaudia amore tibi.

Nam quaecunque homines bene cuiquam aut dicere possunt
 Aut facere, haec a te dictaque factaque sunt,
 Omnia quae ingratae perierunt credita menti.
 Quare iam te cur amplius excrucies?

Quin tu animo offiras atque istinc te ipse reducis?

Et deis inuitis desinis esse miser?

Difficile est longum subito deponere amorem.

Difficile est, uerum hoc qua lubet efficias:

Vna salus haec est, hoc est tibi peruincendum,

Hoc facias, siue id non pote siue pote.

O dii, si uestrum est misereri, aut si quibus unquam

Extremam iam ipsa in morte tulistis opem,

Me miserum aspicite et, si uitam puriter egi,

Eripite hanc pestem perniciemque mihi,

Sei mihi surrepens imos ut torpor in artus

Expulit ex omni pectore laetias.

Non iam illud quaero, contra ut me diligit illa,

Aut, quod non potis est, esse pudica uelit:

Ipse ualere opto et tetrum hunc deponere morbum.

O dii, reddite mi hoc pro pietate mea.

LXXVII.

R^{VFE} mihi frustra ac nequicquam credite amico

(Frusta? immo magno cum pretio atque malo),

Siccine subrepsti mei, atque intestina perurens

Hei misero eripuisti omnia nostra bona?

Eripuisti, heu heu nostrae crudele uenenum

Vitae, heu heu nostrae pectus amicitiae.

Sed nunc id doleo, quod purae pura puellae

Sauia commixxit spurca saliuua tua.

Verum id non impune feres: nam te omnia saecla

Noscent, et qui sis fama loquetur anus.

LXXXVIII.

QVID facit is, Gelli, qui cum matre atque sorore
 Prurit et abiectis perugilat tunicis?
Quid facit is, patruum qui non sinit esse maritum?
 Ecquid scis quantum suscipiat sceleris?
 Suscipit, o Gelli, quantum non ultima Tethys 5
 Nec genitor Nymphae abluit Oceanus:
 Nam nihil est quicquam sceleris, quo prodeat ultra,
 Non si demisso se ipse uoret capite.

LXXXIX.

GELLIVS est tenuis: quid ni? cui tam bona mater
 Tamque ualens uiuat tamque uenusta soror
 Tamque bonus patruus tamque omnia plena puellis
 Cognatis, quare is desinat esse macer?
 Qui ut nihil attingat, nisi quod fas tangere non est, 5
 Quantumuis quare sit macer inuenies.

XC.

NASCATVR Magus ex Gelli matrisque nefando
 Coniugio et discat Persicum aruspicium:
 Nam magus ex matre et gnato dignatur oportet,
 Si uera est Persarum impia relligio,
 Gnatus ut accepto ueneretur carmine diuos 5
 Omentum in flamma pingue liquefaciens.

XCI.

NON ideo, Gelli, sperabam te mihi fidum
 In misero hoc nostro, hoc perditio amore fore,
 Quod te cognossem bene constantemue putarem
 Aut posse a turpi mentem inhibere probro;
 Sed neque quod matrem nec germanam esse uidebam 5
 Hanc tibi, cuius me magnus edebat amor.

Et quamuis tecum multo coniungerer usu,
Non satis id causae credideram esse tibi.

Tu satis id duxti: tantum tibi gaudium in omni
Culpa est, in quacunque est aliquid sceleris.

10

XCII.

LESBIA mi dicit semper male nec tacet unquam
De me: Lesbia me dispeream nisi amat.
Quo signo? quia sunt totidem mea: deprecor illam
Assidue, uerum dispeream nisi amo.

XCIII.

NIL nimium studeo, Caesar, tibi uelle placere,
Nec scire utrum sis albus an ater homo.

XCIV.

MENTVLA moechatur. Moechatur mentula certe.
Hoc est, quod dicunt, ipsa olera olla legit.

XCV.

ZMYRNA mei Cinnae nonam post denique messem
Quam coepta est nonamque edita post hiemem,
Millia cum interea quingenta Hortensius uno
• • • • •

Zmyrna cauas Satrachi penitus mittetur ad undas,
Zmyrnam cana diu saecula perueluent.
At Volusi annales Paduam morientur ad ipsam
Et laxas scombris saepe dabunt tunicas.

5

Parua mei mihi sint cordi monumenta *sodalis*,
At populus tumido gaudeat Antimacho.

10

XCVI.

Si quicquam mutis gratum acceptumue sepulcris
 Accidere a nostro, Calve, dolore potest,
 Quo desiderio ueteres renouamus amores
 Atque olim missas flemus amicitias,
 Certe non tanto mors immatura dolorei'st
 Quintiliae, quantum gaudet amore tuo.

5

XCVII.

NON (ita me dii ament) quicquam referre putaui,
 Vtrum os an culum olfacerem Aemilio.
 Nihilo mundius hoc, nihiloque inmundius illud,
 Verum etiam culus mundior et melior:
 Nam sine dentibus hic: dentis os sesquipedalis,
 Gingiuas uero ploxemi habet ueteris,
 Praeterea rictum qualem defessus in aestu
 Meientis mulae cunnus habere solet.
 Hic futuit multas et se facit esse uenustum,
 Et non pistrino traditur atque asino?
 Quem siqua attingit, non illam posse putemus
 Aegroti culum lingere carnificis?

5

10

XCVIII.

IN te, si in quenquam, dici pote, putide Victi,
 Id quod uerbosis dicitur et fatuis.
 Ista cum lingua, si usus ueniat tibi, possis
 Culos et crepidas lingere carpatinas.
 Si nos omnino uis omnes perdere, Victi,
 Hiscas: omnino quod cupis efficies.

5

XCIX.

σχῆμα κατ' ἀριθμὸν 2 444 2

SVRRIPIVI tibi, dum ludis, mellite Iuuenti,
Suauiolum dulci dulcius ambrosia.

Verum id non impune tuli: namque amplius horam
Suffixum in summa me memini esse cruce,
Dum tibi me purgo nec possum fletibus ullis
Tantillum uestrae demere saeuitiae. 5

Nam simul id factum est, multis diluta labella
Guttis abstersti omnibus articulis,
Ne quicquam nostro contractum ex ore maneret,
Tanquam conmictae spurca saliuia lupae. 10

Praeterea infestum misero me tradere amori
Non cessasti omniq[ue] excruciare modo,
Vt mi ex ambrosia mutatum iam foret illud
Suauiolum tristi tristius helleboro.

Quam quoniam poenam misero proponis amori, 15
Nunquam iam posthac basia surripiam.

C.

CAELIUS Aufilenum et Quintius Aufilenam
Flos Veronensem depereunt iuenum,
Hic fratrem, ille sororem. Hoc est, quod dicitur, illud
Fraternum uere dulce sodalitium.

Cui faueam potius? Caeli, tibi: nam tua nobis
Perfecta exigitur unica amicitia,
Cum uesana meas torreret flamma medullas.
Sis felix, Caeli, sis in amore potens. 5

CI.

MVLTAS per gen̄es et multa per aequora uectus
 Aduenio has miseras, frater, ad inferias,
 Vt te postremo donarem munere mortis
 Et mutam nequicquam alloquerer cinerem.

Quandoquidem fortuna mihi tete abstulit ipsum, 5
 Heu miser indigne frater adempte mihi,
 Nunc tamen interea haec prisco quae more parentum
 Tradīa sunt tristi munere ad inferias,
 Accipe fraterno multum manantia fletu,
 Atque in perpetuum, frater, aue atque uale. 10

CII.

Si quicquam tacito commissum est fido ab amico,
 Cuius sit penitus nota fides animi,
 Meque esse inuenies illorum iure sacratum,
 Cornelii, et factum me esse puta Harpocratem.

CIII.

AVT sodes mihi redde decem sestertia, Silo,
 Deinde esto quamuis saeuus et indomitus:
 Aut, si te numi delectant, desine quaeso
 Leno esse atque idem saeuus et indomitus.

CIV.

CREDIS me potuisse meae maledicere uitae,
 Ambobus mihi quae carior est oculis?
 Non potui, nec, si possem, tam perdite amarem:
 Sed tu cum Tappone omnia monstra facis.

CV.

MENTVLA conatur Pipleium scandere montem :
Musae forcilleis praecipitem eiiciunt.

CVI.

CVM puerō bello praeconem qui uidet ipse,
Quid credit, nisi se uendere discupere ?

CVII.

Si quid cupido optantique optigit unquam
Inesperanti, hoc est gratum animo proprie.
Quare hoc est gratum, Lido quoque carius auro,
Quod te restituis, Lesbia, mi cupido.

Restituis cupido atque insperanti, ipsa refers te
Nobis. o lucem candidiore nota !
Quis me uno uiuit felicior, aut magis aeui est
Optandus? uitam dicere quis poterit?

5

CVIII.

Si Comini populi arbitrio tua cana senectus
Spurcata inpuris moribus intereat,
Non equidem dubito quin primum inimica bonorum
Lingua exerta auido sit data uulturio,
Effosso oculos uoret atro gutture coruus,
Intestina canes, cetera membra lupi.

5

CIX.

IVCVNDVM, mea uita, mihi proponis amorem
Hunc nostrum inter nos perpetuumque fore.
Dii magni, facite ut uere promittere possit,
Atque id sincere dicat et ex animo,
Vt liceat nobis tota perducere uita
Aeternum hoc sanctae foedus amicitiae.

5

CX.

AVFILENA, bonae semper laudantur amicæ:
 Accipiunt pretium, quæ facere instituunt.
 Tu, quod promisti, mihi quod mentita inimica es,
 Quod nec das nec fers, saepe facis facinus.
 Aut facere ingenuæ est, aut non promisse pudicæ,
 Aufilena, fuit: sed data corripere
Fraudando effectis, plus quam meretricis auarae,
 Quæ **sese** toto corpore prostituit. 5

CXI.

AVFILENA, uiro contentam uiuere solo,
 Nuptarum laus ex laudibus eximiis:
 Sed cuius quamvis potius succumbere par est,
 Quam matrem fratres *concipere* ex patruo.

CXII.

MVLTVS homo es Naso, neque tecum multus homo qui
 Descendit: Naso, multus es et pathicus.

CXIII.

CONSVLE Pompeo primum duo, Cinna, solebant
 Meciliam: facto consule nunc iterum
 Manserunt duo, sed creuerunt millia in unum
 Singulum. Fecundum semen adulterio.

CXIV.

FIRMANVS saltu non falso Mentula diues
 Fertur, qui tot res in se habet egregias,
 Aucupium omne genus, piscis, prata, arua ferasque.
 Nequicquam: fructus sumptibus exuperat.
 Quare concedo sit diues, dum omnia desint. 5
 Saltum laudemus, dum modo ipse egeat.

CXV.

MENTVLA habet instar triginta iugera prati,
Quatraginta arui: cetera sunt maria.

Cur non diutiis Croesum superare potis sit,
Vno qui in saltu totmoda possideat,
Prata, arua, ingentes siluas saltusque paludesque 5
Vsque ad Hyperboreos et mare ad Oceanum?

Omnia magna haec sunt, tamen ipse est maximus ultro,
Non homo, sed uero mentula magna minax.

CXVI.

SAEPE tibi studioso animo uenante requirens
Carmina uti possem mittere Battidae,
Qui te lenirem nobis, neu conarere
Telis infestum mittere in usque caput,

Hunc uideo mihi nunc frustra sumptum esse laborem, 5
Gelli, nec nostras hic ualuisse preces.
Contra nos tela ista tua euitamus amictei:
At fixus nostris tu dabi' supplicium.

88

F R A G M E N T A.

I.

At non effugies meos iambos.

Commentator Horat. Cruq. carm. I, 16, 24. cf. LIV.

II.

Hunc lucum tibi dedico consecroque, Priape.
 Qua domus tua Lampsaci est quaque . . . Priape.
 Nam te praecipue in suis urbibus colit ora
 Hellespontia ceteris ostriosior oris.

*Terentianus Maurus u. 2754. Atilius Fortun. p. 2675 seqq.
 2697. Marius Victorinus p. 2567. 2598 seqq. Censorinus
 fr. de metr. p. 2727.*

III.

de meo ligurrire libido est.

Catullus Priapo (Priapeo) : *Nonius* 134.

IV.

Animula miserula properiter abit.

Nonius 517. *Sereno ascribit Diomedes* p. 513.

V.

Lucida qua splendent carchesia mali.

Nonius 546. *Cinnae ascribunt Isidorus Orig. xix. 2, Scho-*
liastes Lucani v. 418 quorum ille scribit Lucida consurgent
 alti carchesia mali; *b/c* Lucida cum fulgent summi car-
 chesia mali.

FRAGMENTA.

VI.

Seruius ad Vergil. Aen. 5, 591. Falleret indepresus et
irremeabilis error. Est autem uersus Catulli. *cf. LXIV. 115.*

VII.

Cannubiae . . . carbasus . . . ros umbrosa c . . . an . .
Carbasus et masculino et feminino genere dictus est. *Catullus :* *Interpr. Vergil. Veron. ad Aen. 8, 34.*

VIII.

Quo te carmine dicam, Rhaetica? Hanc uiam Cato praecipue
laudat in libris quos scripsit ad filium: contra Catullus eam
uituperat et dicit nulli rei aptam esse, miraturque cur eam
laudauerit Cato. *Seruius ad georg. 2, 95.*

IX.

Hinc Theocriti apud Graecos, Catulli apud nos proxumeque
Vergiliu[m] incantamentorum amatoria imitatio. *Plinius hist.
nat. 28, 19.*

X.

Dicimus a tertia esse coniugatione imperatiuum, ut cauo, cauis.
Hinc etiam Catullus cäuere dixit. *Seruius ad Aen. 4, 409.*

XI.

Notandum sane etiam de iride arcum genere masculino dicere
Vergilium: Catullus et alii genere feminino ponunt, referentes
ad originem, sicut haec Attis et haec Gallus legimus. *Seruius ad Aen. 5, 610.*

XII.

Catullus hoc turben dicit ut hoc carmen. *Seruius ad Aen. 7,
378. cf. LXIV. 107.*

